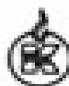
Bahtiyar Vahabzade

Soru İşareti

BAHTİYAR VAHABZADE

Soru İşareti

Türkiye Türkçesi'ne Dipnotlarla Aktaranlar:

Seriyye GÜNDOĞDU
Bayram GÜNDOĞDU
Erdal KARAMAN
Bu kitap Qafqaz Üniversitesi'nin Katkılarıyla Hazırlanmıştır.

2002/İstanbul

Bahtiyar VAHABZADE

Günümüzde yalnız Azerbaycan'ın değil Türk Dünyasının da üstün şairlerinden olan Bahtiyar Vahabzade 1925 yılında Şeki (Nuha) şehrinde doğmuştur.

Vahabzade, klasik ve yeni Azerî şiirinde mevcut bütün özellikleri, şiirinde toplamıştır. Vatan, millet, ana, aile, tabiat, dil, azadlık hasreti gibi temalar, en güçlü ve derinleme ifadelerini onun mısralarında bulmuştur.

Vahabzade'nin yayımlanmış şiir kitapları şunlardır:

Menim Dostlarım (1949, İlk şiir kitabı), Bahar (1950), Dostlug Nağmeleri (1953), Ebedî Heykel (1954), Çınar (1956), Sade Adamlar (1956), Ceyran (1957), Aylı Geceler (1958), Şairin Kitaphanası (serisinden şiirler mecmuası 1961), E'tiraf (1962), Şeb-i Hicran (1962), İnsan ve Zaman (1964), Bir Ürekde Dört Fesil (1966), Seçilmiş Eserler (1967) Kökler-Budağlar (1968), Deniz-Sahil (1969), Bindöryüzonaltı (1970), Bir baharın Garangusu (1971), Dan Yeri (1974), Payız Düşünceleri (1981) Şehitler (1990).

K A Y N A K   Y A Y I N L A R I ©

Soru İşareti

Yayın Numarası: 66 ISBN: 975-7388-79-3

ADRES: Bulgurlu Mah. Bağlar Cad. Nu: 5 81190
Tel: 0(216) 522 11 88 Fax: 0(216) 522 11 99 Üsküdar/İstanbul
http://www.isikyayinlari.com
BASKI: **ÇAĞLAYAN A.Ş.**
Sarnıç Yolu No: 7 35410 Gaziemir/İzmir Tel: 0323 252 20 97/98

İÇİNDEKİLER

Önsöz

Bütün sanat hayatı boyunca, büyük Türk Milleti'nin dertleri ile yaşayan, Milletini daha güzel günlere ulaştırmanın yollarını arayan ve bunu şiirlerine yansıtan *Bahtiyar VAHABZADE*; XX.-XXI. asırda yalnız Azerbaycan'ın değil bütün Türk Dünyası'nın dahi ve büyük şairlerindendir.

Bahtiyar VAHABZADE; vatan ve millet aşkını, ana dili sevgisini kor halinde kalbinde taşımış ve bunu okurlarına vermeye çalışmıştır. Hak ve hakikat yolunda karşısına çıkan bütün engellere rağmen yaptığı mücadeleden bir an bile olsun vazgeçmemiştir.

Şairin, üslubu da işlediği konular kadar güzel ve etkileyicidir. O, Türkiye'de son yıllarda moda olan "mecazlı, anlamsız, kapalı, imgeli, simgeli, vs." akımlardan uzak durur. Asıl yeniliğin anlamda olduğunu savunur. Mısralarını apaçık ve gerçekçi olarak söyler. Son derece akıcı ve etkileyici bir üsluba sahiptir. Şiirlerinde pittoresk ve musiki çok güçlüdür. Bu şiirleri okuyunca insanın gözünde şairin söylemek istedikleri teker teker canlanmakta ve insanda akıcı bir ahenk uyandırmaktadır. Bu nedenle şiirleri çok kolay ezberlenmektedir.

Vahabzade; sanat hayatı boyunca, süslü kelimeler kullanmaktan, bayağılıktan ve gereksiz mecazlar kullanmaktan kaçınmıştır. O, şiirle hikmetli sözler söyleyen, öğütler veren ve toplum hicivleri yaparak şiir yoluyla mücadele eden bir şairdir. Günümüz şartlarıyla bakarsak onu bir Mehmet Akif anlayış ve heybetinde görebiliriz.

Şairin, şiirlerini okudukça, Necip Fazıl Kısakürek gibi onun da yabancı değer ve törelere hayranlığı, taklitçiliği, rasgele modalara düşkünlüğü, kötü bir şahsiyetsizlik ve insaniyetsizlik saydığı görülecektir. Bu düşüncelerini aşağıdaki mısralarda yer aldığı gibi bir çok şiirinde de dile getirmiştir:

Gölgede yatanların
Öz gölgesi yok olur

(*Besdir)*

Bu kitaptaki şiirlerin orjinalliğini bozmamak, şairin; o güzel üslubuna dokunmamak için, Türkiye Türkçesi'ne aktarırken, mümkün olduğu ölçüde az değişiklik yapıldı. Şiirlerde geçen bazı kelimelere dipnot verilip sayfanın altında açıklaması verilmiştir. Bize ait dipnotlar AN (aktaranın notu) kısaltmasıyla verilmiştir.

Yapılan aktarmalar, verilen dipnotlar ve diğer bilgilerin hepsi şairin kendi kontrolünde ve bilgisi dahilinde yapılmıştır.

Türk Dünyasının görkemli şairi, gönlü muhabbet dolu halkımızın şirin dili, şanlı Milletimizin büyük mütefekkiri *B. VAHABZADE'*nin son yıllarda yazdığı ve kendisinin bizzat seçtiği şiirleri bu kitapta bulacak, okudukça Türkiye'yi ve Türkleri, biz Anadolu Türklerinden daha çok seven, Türk insanının dertlerini kendi derdi bilen, Azerbaycan'da Türkiye için yanan bir kalbin attığını göreceksiniz.

Bayram GÜNDOĞDU
Bakü, 14 Nisan 2001

VATAN VAR

Nerdeyse şu anda
Deryada batan var,
Vardırsa kömeksiz[1]
Feryada çatan var.
Dünyada alandan
Evvelce satan var.

Ateş öz özünden[2]
Birden bire yanmaz,
Bir şey bu cihanda
İzsiz ve nedensiz
Beyhude yaranmaz.
Vardırsa yaranmış
Mutlak yaratan var,
Varsınsa…
Özünden
Evvelce atan[3] var.

Dünya kuru bir ses,
Gam çekmeye değmez.
Yüz yüz yiten olsa,
Bin bin de biten var.
Şükreyliyelim ki,
Bizlerden hem önce,
Hem sonra vatan var.

---

[1] Kömeksiz, yardımsız
[2] kendiliğinden
[3] baban

YUNUS EMRE'YE

- Bir yerde ölüb, ya niye bin yerde o doğdu?
Aşkında ölürken yeniden bir de o doğdu.
Şiirindeki hikmetli satırlarda o, doğdu.

- Bir yerde ölüb ya niye bin yerde mezarı?
- Her gün kazılır çünki gönüllerde mezarı.
Otlarda, çiçeklerde ve güllerde mezarı.

- Efsane mi, gerçek mi bu insan nasıl insan?
- Varlık sesidir, kopmuş o, Türk'ün kopuzundan.

ESARET-AZATLIK. [1]

Esaret odunda[2] pişti neslimiz,
İstiklâl uğruna yandık, yakıldık.
Vardık istiklâle, bu mabedde biz,
Şükür namazını kıblesiz kıldık.

Şimdi biz azatız, bizi bir zaman,
Şeytandan koruyan ar ve hayadan.
Azatız düşmana gazaptan, kinden,
Millet hedef oldu öz[3] nefretine.
Kurtulup özgenin[4] esaretinden
Düştük kendimizin esaretine.

---

[1] azatlık: hürriyet
[2] odunda: ateşinde
[3] öz: kendi
[4] özge:başkaları

Azatız rahimden, insafdan da biz,
Milletin hakkıyla yüz yüze kaldık.
Ana yurdumuzun kansız, rahimsiz.
Gaddar talancısı kendimiz olduk.

Benzerimiz yoktur yalancılıkta.
Bu ona şer attı, o, buna bühtan[1].
Yurdu dağıtmakta, talancılıkta,
Azatız korkudan, Allah hofundan[2]

Şimdi azatlığım bana kanimdir[3].
Bu gizli oyunu anlamaz felek.
Beni kör kuyudan çıkaran kendir.
Şimdi boğazıma geçmiş halka tek[4]

---

[1] bühtan: iftira
[2] hofundan: korkusundan
[3] kanim: Düşman
[4] tek: gibi

CEPHE - MASA

Savaş meydanında saf bozan ülke
Der kendi sözünü cephe başında
Savaş meydanında yenilen ülke
Kazanmak istiyor söz savaşında.

Savaşda yenilip geri çekildik
Sulha kavuşmayı galebe bildik.
Bilmedik, lâf ile düğüm çözülmez
Tavuğa yas da yas, hatta toy da yas

Silahla sözünü diyebilmeyen
Masa arkasında ne diyecektir?
Düşmanı önünde eğebilmeyen
Düşmandan merhamet dileyecekdir.
Cephede eğilip teslimim diyen
Masa başında da eğilecektir.

GÜL GÜLDÜ Kİ…

Dünyadan eğer saygı umar, neşe dilersen,
Öz kalbine bak, zulmeti boğ, nefreti öldür.
Güldürsen eğer başkasını, sen de gülersen.
Gülmek dileğindirse eğer, özgeyi güldür.
Bildin mi niçin öyle güler bahçede güller,
Gül, güldü ki, gülsün onu gördükte gönüller.

SONUNCU DÖNGE

Bu yollardan katar geçti
Kulağımda sesi kaldı.
Tükense de canda takat
Yaşamak hevesi kaldı.

Dayazda[1] gördüm derini
Hayırda gördüm şerrini
Ömrün iyi günlerini
Yola saldım, pisi kaldı.

Ömür ki, var birce karış
İlki savaş, sonu barış.
Katar geçti, buruş buruş[2]
Yüz gözümde isi kaldı

Unutulmuş çoktan beri
Dünyanın toy düğünleri
Gelip geçti şen günleri
Derdi, gam gussası[3] kaldı.

Katar gider öz başına
Yettim ihtiyar yaşına
Yetirem menzil başına,
Sonuncu döngesi kaldı

---

[1] Dayaz: Sığ
[2] Buruş buruş: Kıvrım kıvrım
[3] Gussa: Tasa, keder, kaygı

NERE GİDER?

Korku gölgesine sığınmış bugün
Sadakat, deyanet, muhabbet, Allah.
Yalan hakim olmuş, buhtansa bekçi,
Çürüyor zindanda hakikât, Allah.

Eğri eğriliği yürütür taşa,
Geçip eğrilikle herkesten başa.
Doğru hasret kalmış sıcak bir aşa,
Nereye gidiyor bu millet, Allah?

Haftalar değişti, günler değişti,
Taraflar değişti, yönler değişti,
Kıbleler değişti, dinler değişti,
İte ot verilir, ata et, Allah.

Ünvanı değişmiş rezaletin de,
Kaymak ta satılır şor[1] kıymetinde.
Şimdi sadakatın saltanatında.
Oturup hökm eder ihanet, Allah.

---

[1] Tuzlanmış süzme yoğurt

Ha çağır, ha bağır, yatan uyanmaz,
İyiyi yamandan ayıran olmaz.
Satsan, yüzüne de bakan bulunmaz,
Ne de ucuzlaşmış liyâkat, Allah.

Yalanlar hakikat kıyafetinde,
Yekler cevlan eder şeş hanesinde[1]
Hırsızlar, eğriler zamanesinde
Eğrilik sanalır feraset[2], Allah

---

[1] Burada tavla oyunu kastedilir-yani taraflar belli olmadığından yaşam yasaları derebeylikle bozulur(AN)
[2] Feraset: yetenek beceri

GİZLİDİR

Kışta bahar, baharda kış,
Selde, suda od gizlidir.
Ak bulutta yemyeşil ot,
Yeşil otta süt gizlidir.

Nedir bu derd, nedir bu gam?
Kah bilirim, kah bilmezim.
Her sevinçte bir derd, elem
Her dertte ümit gizlidir.

Yoktan-vara bu devrede
Küll'ü gördüm bir zerrede
Bir damlada, bir katrede
Bu boyda vücut gizlidir.

Her görüşten bir intizar,
Her sevinçten bir gam doğar.
Her sükutta bir çığlık var
Çığlıkta sükut gizlidir.

Her hakimin mahkumu var
Her çökenin hücumu var
Her çiftte tekin tumu[1] var.
Her tekte bir çift gizlidir.

Gerçeği var her yalanın
Gen[2] yolu var, her dalanın[3]
Bin puta secde kılanın
Kalbinde bir put gizlidir.

---

[1] tum: tohum
[2] gen: geniş
[3] dalan: çıkmaz sokak

BİR SELAMA DEĞMEDİ

Bugün ben seni gördüm, selam vermek istedim,
Yüzünü yana tuttun.
Söyle, yıllardan beri kalbimizin bir duyup
Bir çarptığı yılları,
Ya ne çabuk unuttun?
Beş yılda gözümüzden akan o kanlı seller,
Bir selâma değmedi?
Heyecanla, ferahla, gamla dolu o yıllar
Bir selâma değmedi?
Hiç yüzüme bakmadan yanımdan nasıl geçtin?
Sen aşkın selâmını korkuya mı değiştin?
Yoksa sen öz ahdine, peymanına ak oldun?
O kadar yakın iken, bu kadar uzak oldun?
Tatlı gülüşlerimiz, acı feganlarımız
Bir selâma değmedi?
Kaygılı anlarımız, kaygısız anlarımız
Bir selâma değmedi?

Sen ne yaptın bir düşün.
Yalnız şimdi anladım; ah sen daha benimçin
Ulaşılmaz çiçeksin,
Yaşanmış günler gibi geri dönmeyeceksin...
Kop ey tufan, es ey yel! Hazel olup dökülüm.
Tam beş yıl yüreğimde
Beslediğim muhabbet, bir selâma değmedi?
Bir günlük hasretime sabredemeyen gülüm,
Ya ne oldu? Bu hasret bir selâma değmedi?

Gittin, ardınca baktım, can ayrıldı canımdan,
Sen nasıl itinasız geçebildin yanımdan?
Ah çektim, başım üstte yapraklar esti, gülüm,
Senin kalbin esmedi.
Geriye de bakmadın.
Neden senin yolunu muhabbetin kesmedi?
Kazancımız, ya bu mu?
Söylenmemiş o selâm elvedamız oldu mu?
Sen bana zulüm ettin, bana zulüm yakışır,
Bir selâma değmeyen aşka ölüm yakışır.

DÖRTLÜKLER

Önder cahil ise, millet de gafil,
Demek ki memleket yüzüstü batmış.
Millet de önder de uyanan değil,
Uyandıramaz ki yatmışı yatmış.

1991

Yalnız son nefeste gerçeği bulmuş
Dünyayı ebedi menzil sayanlar.
Dünyaya gelirken ölü doğulmuş,
Vaktinde ölmeyi becermeyenler.

1994

Heykel karşısında heykelleşirken,
Heykeli yapanı düşünürüm ben.
Aynada kendime baktığım zaman,
Kendimi düşündüm, acaba neden?

1995

Çiğnenmiş sözlerle kulaklar dolmuş,
Yeni söz isterim, onu ver bana.
Maziden bu güne yollar aşınmış,
Bu günden yarına yol göster bana.

1995

Bizim dümenimiz kader mi yalnız?
Çalışmak, çarpışmak efsane midir?
Eğer mutlak ise alın yazımız
Bize bahşedilen bu akıl nedir?

1996

Midenin gözüyle dünyaya baktın,
Akla güvenmeli, akla, ey gafil!
Başından midene göçtüyse aklın,
Aklının haline ağla, ey gafil!

1997

Öz hakimi zaman olur tarihin,
Yarına bak! Ey bugüne hükmeden!
Mahkemesi yaman olur, tarihin,
Bil ki, tarih, rüşvet almaz kimseden.

1998

Dinle gör ne diyor, zengin[1] sesleri
Seslerin rengi var, rengin sesleri.
Ak bayrak kaldırıp teslim olmadı,
İçimde başlayan cengin sesleri.

Ocak, 2001

İnanç gözü ile bakarken birim
On olur, çoğalır hayrım şerrimden.
Allah'ım, gözümle görmediklerim
Gerçektir, gözümler gördüklerimden

Mart, 2001

Niçin zengin olur eliaçıklar?
Cömertlik biri de döndürür bine.
Pul[2] büyük nimettir, ama şartı var:
Pulu cebine koy, koyma kalbine.

Mart, 2001

---

[1] Zeng: Zil
[2] Pul: Para

Günahsız cezalar ne kadar ki var,
Cezasız günahlar o kadar artar.
Günahkâr caniye olan merhamet
Yarı adalettir, yarı cinayet.

2001

Ulular önünde eğilmek- şeref
Kendini küçültmek, hiç bilmek- şeref
Arkanı güneşe çevirdiğinden
Yalnız öz gölgeni gördün önde sen

2001

DOĞRU

Ne işim var yıkanla
Gittim kurana doğru.
El açtım o mukaddes
Yüce Kur'an'a doğru.

Çarpıştım zaman zaman
Beni yaşattı iman,
Korkmadım fırtınadan,
Gittim borana doğru.

Neler geçti başımdan
Çok yaşadım yaşımdan.
Koşmadım hiçbir zaman
Şöhrete, şana doğru.

Açıp kol kanadımı
Yücelttim Türk adımı.
Ben öz dilek atımı
Sürdüm Turan'a doğru

Mart 2001

ARTIK ZİLE DÖNDÜ ZİNCİRİN SESİ

Güney Azerbaycan'ın Milli İstiklal Mücadelesi lideri Mahmut Ali CÖHREKANLI'nın Mart ayında Bakü'yü ziyaret etmesi münasebetiyle…

Vatandan vatana gelen yurttaşım
Evine gelişin mübarek olsun.
Sevinçten od alan benim gözyaşım
Geldiğin yollarda gül çiçek olsun

Bizim aramıza atılan taşa
Alın yazısı mı, yoksa sır deyim?
Vatandan vatana gelen kardeşe
Nasıl konuk deyim, misafir deyim?

Yaşadık hasretle yüz seksen yılı
Yoksa ters dönmekte bu çarh-ı devran?
"Yurdum Azerbaycan, dilim Türk dili"
Diyen bal kokulu diline kurban.

Heyhat! Amelimiz arzudan kısa
Biliriz amelsiz arzu yetimdir.
Yurdun bir kanadı istiklalimse
Öteki kanadı esaretimdir.

Milletin istiklâl yollarındaki
Taş yalnız arzuyla yoldan çekilmez
Hareket etmeyen, kollarındaki
Zincirin sesini işitebilmez

İnançla, imanla , cesaretinle;
Zulme, zalimlere sen ders vermişsin
Halkın kulağına hareketinle,
Zincirin sesini işittirmişsin

Artık zile dönüp çığlık koparar
Kollara vurulan zincirin sesi
Zulmün esaretin bağrını yarar
Bu ses İstiklâlin zafer müjdesi

O zilin nâlesi, o zilin sesi
Yağlı bir silledir eli kanlıya
Büyük başarıdır, hakkın sillesi
Çehresi ışıklı Çöhreganlıya

Zil sesi yatanı uyandıralı,
Millet öz hakkını derk edecektir.
Kuzeyde[1] tutuşan zafer tongalı[2]
Güneyin buzunu eritecektir

---

[1] Kuzey Azerbaycan
[2] tongal: yanan odun yığını

DÜNYANIN

Baş açmadım[1] ömrüm boyu ben yazık
İblisinden, meleğinden dünyanın
Ecdadımız bir buğdaya aldanıp
Tora[2] düştü keleğinden dünyanın

Ne güzeldir, yürek geniş, söz açık
Yaşamadım bir sevdamı yarımcık.
Azap adlı değirmenden narin çık
Geçeceksin eleğinden dünyanın.

Arzum için meleyen bir cüyürdüm[3]
O tepeden bu tepeye yüyürdüm[4]
Niye korkum kefeninden? Ne gördüm
Beşiğinden, beleğinden[5] dünyanın.

---

[1] Baş açmak - Anlamak
[2] Tora düşmek - Tuzağa düşmek
[3] Cüyür - Ceylan
[4] Yüyürmek - Koşmak
[5] Belek - Kundak

Biz özümüz[1] özümüzden öç aldık
Geçen güne gelen günü bac[2] aldık
Ömrümüzün yarısında gocaldık
Sillesinden, köteğinden dünyanın.

Gönül üzgün, hayal küskün, derbeder
Özün söyle, zulm olar mı bu kadar?
Yedekleyip arkasınca sürüder
Berk[3] yapışsan eteğinden dünyanın.

Gönül düştü bin arzunun izine
Bilemedik eğrisi ne, düzü ne ?
Şimdi kefen örüyoruz özüne
Öz gülünden, çiçeğinden dünyanın

1977

---

[1] Özüm - Kendim
[2] Bac - Haraç
[3] Berk - Sıkı

HANİ DÜNYA DÖNÜYOR.

Vaktin değirmeninde taş eridi, kum oldu
Tarihe attığımız dönerek lüzum oldu.
Dünün hakikatleri bugün ters yozum[1] oldu.
Niye de yozulmasın, hani dünya dönüyor.

Çok avlaklar içinde çok avları avladım,
Aşıp taşan arzumu ben artık cilavladım[2].
Ben babamı ötmüşüm[3], beni ötür evladım,
Bu böyle de olmalı, hani dünya dönüyor.

Dün doğru sandığımı bugün eğri sanırım,
Bazen olur özümden özüm oğurlanırım[4]
Her yıl başka arzunun başına fırlanırım[5].
Niye de fırlanmayım, hani dünya dönüyor.

Çok eğilen görmüşüm, eğilmeyen başları,
Sular duruldu, gördük dibindeki taşları.
Adresini değişti dünenin alkışları,
Niye de değişmesin, hani dünya dönüyor.

---

[1] yozum - Yorumlamak
[2] cilavlamak - gem vurmak
[3] ötmek - Geçmek
[4] oğurlamak - çalmak
[5] fırlanmak - dönmek

Nasıl dönür bu devran, nasıl dönür bu gerdiş,
Tazıların üstüne tavşanlar da gülermiş.
Dünya bina olandan her şey değişilermiş,
Değişmesin neylesin, hani dünya dönüyor.

Ebediyi dünyada ben ebedi sanmadım,
Bir ateşe tutuştum, bin ateşe yanmadım.
Putlar geldi ve gitti, birine inanmadım,
Niye inanmalıyım, hani dünya dönüyor.

Döndükçe bu dünyamız, yok ta dönüp var olur,
Kuruyan çeşmelerden sular yine car[1] olur.
Bu dünyanın hayrı da, Şerri de tekrar olur,
Niye tekrar olmasın, hani dünya dönüyor.

Bin bin yıllar bu dünya böylece fırlansa da,
Bir yuvanın bülbülü bin budağa[2] konsa da,
Aylar, yıllar, fasıllar bir birini dansa da[3],
Degişmezdir akidem, çok ta dünya dönüyor.

Ne kadar istiyorsa, o kadar da fırlana,
Karşıma kah şer çıka, kah hayır dığırlana[4],
Çarkı felek istiyor yarın döne tersine,
Akidemi hiç neye değişmerem ben yine.

---

[1] car olmak - akamak, gürlemek
[2] budak - dal
[3] danmak - inkâr etmek
[4] dığırlanmak - yuvarlanmak

BİLEBİLDİĞİN KADAR

Azizim Nurettin için

Çal dünyadan hoş günü
Çalabildiğin kadar.
Vereceksin, unutma
Alabildiğin kadar.

Kuzu gibi melersin,
Bin-bin arzu dilersin.
Sen boşala bilirsin
Dola bildiğin kadar.

İdrak yolu – korkulu
Gülünden çoktur kolu[1]
Gideceksin bu yolu
Gelebildiğin kadar.

---

[1] çalısı

Neye gerek gileyler[2]
Bu çabalar, bu seyler[3].
Bildiklerin bes eyler[4]
Ele bildiğin kadar.

Bu dünyanın bin donu[5],
Bin rengi, bin oyunu.
Derk edersin sen onu
Bile bildiğin kadar.

Sevinç dağına çıksan
Sanma dertten uzaksın
Bir gün ağlayacaksın
Güle bildiğin kadar.

---

[2] yakınmalar
[3] çalışmalar
[4] yeter
[5] bin elbisesi, giysisi

İKİ KABAHAT

Dostum Tefvık Bağırlı'ya

İnkar ede bilmeyib öz[1] içimde ben, beni
Konuşurdum bir zaman
En yüce kürsülerden yüreğimden geçeni.
Bin dansak işitirdim o vakt yakınlarımdan.
-Ters kurulmuş ezelden[2] bu dünyanın gerdişi[3].
Sen mi düzelteceksin bu ters yönü, ters işi?

İşittim bu sözleri çoklarından bin kere.
Aldırmazdım o zaman böyle mezemmetlere[4].
Zaman geçti, ötüştü[5] bu suretle yıllarım.
Terazide çekildi bin hayırım, bin şerim.
Benim beyaz hayırımı kara şer'e yozdular[6].
Her sözümü, kelmemi bin bir yere yozdular.
Baktım, benim kalbimden çıkan ateş, yanan od
Taş yürekler bir yana, yüzü de karsımıyor[7].
Dağdan ağır derdimiz kimseyi sarsımıyor.
Gördüm yalan burçtadır,
Hakikatse künçtedir[8].

---

[1] Kendi
[2] Evvelden, önceleri.
[3] Dolaşması, seyri.
[4] Dansaklara.
[5] Hafiften geçti gitti.
[6] Yorumladılar.
[7] Hafiften yakmıyor (alazlamıyor).
[8] Köşededir.

Gördüm yalan kuduzmuş.
Baktım ki, gerçeklerim bedavadan ucuzmuş.

Sustum… Boğdum içimde vicdanımın sesini
Gözlerimi kapattım, ben görmek istemedim
Yalan kefenliğine hakkın bükülmesini.
Sustum… Gördüm, şimdi de "Neden susarsın ?" - diye
Başladılar gileye[1].
Yağdı benim başıma şimdi de başka töhmet[2].
Konuşmağım kabahat, susmağım da kabahat ?

Daha yüreğimdeki isyanı susturmuşum.
Şimdi ben vicdanımla hayatın arasında
Malul- mişkül durmuşum.
Çekilmişim kınıma
Kardeş, beni kınama.
Bu hayat yalan kusar, vicdanımsa hakikat.
Ama ne yapayım ki,
Konuşmağım kabahat, susmağım da kabahat!
Şimdi hakikat şu ki, korkarım, korkarım ben
Yalan dersem Tanrıdan, doğru dersem bendeden.

---

[1] Şikayete.
[2] Dansak, azarlamak.

BENDEN HABERSİZ

Ömrün fasılları tez geldi geçti.
Yazı beherlidir[1], kışı behersiz
Bir günde gördüm ki, güçten düşmüşüm.
Yıllar öz atını sürdü eğersiz.

Ülkü olan yere baş koyan yıllar
Gamlı gözlerime yaş koyan yıllar
Ey yaşım üstüne yaş koyan yıllar,
Nere kaçarsınız benden habersiz?

Ey ömür! Görünür artık sahilin,
Elin kısıldıkça uzanır dilin.
Ömürden verdiğim yetmiş üç yılın
Zehiri yeterli, balı yetersiz.

Öz omuz yüküdür herkesin yaşı
Derdi - sırdaşıdır, fikri – yoldaşı.
Dönüp mizacıma kahır gözyaşı.
Sevinç de, keder de, geçmez kahırsız.

---

[1] Beherli: Meyveli

Fikirler selinde akandan beri
Ben ayıramadım hayırdan şerri
Dökülmüş ömrümün yaprak yılları
Bahçesi virane, bağı çepersiz

Gönül o gönüldür, koca yaşımda,
Fikirler kaynaşır yine başımda
Yine hücumdayım söz savaşında,
Sözüm teperlidir[1], özüm tepersiz.

Ağustos 1998

[1] Teperlidir: Kuvvetlidir, etkilidir

TAHIL NEVLERİ

Akademisyen Vavilov'un rehberliği altında Leningrad'da tahıl nevlerinin merkezi kurulmuş, II. Cihan Savaşı yıllarında binlerce çuvala toplanmış buğday türlerinin korunması ve incelenmesi 14 âlime havale edilmişti. Günde l00-125 gram ekmek payı ile geçinen bu âlimlerin çoğu, açlıktan ölmüş, fakat tahıl nevlerine dokunmamışlar.

Şehir dört taraftan mühasirede.
Herkesin yüz gram ekmek payı var.
Öyle ayak üstü yol gide-gide
Yıkılıp açlıktan ölür adamlar.

Dolaşıp dünyayı Rus âlimleri
Tohumluk toplamış nice tür adda.
Yığım devam etmiş yıllardan beri
Merkez düzeltmişler Leningrad'da.

Saklanır, yazılıp adı her nevin
Tahta dolaplarda, kafeselerde[1]
Yarına ümit yok... gelecek için
Korunur bu nevler ak keselerde"

---

[1] kafese: bölme

Yakında bombadan bir bina yanır
Alevi dumanı arşa dayanır
Âlimler yine de öz işlerinde
Mikroskop altında tohum zoğları[1]
Onlar aç karnına öz işyerinde
Nevlere ayırır tohumlukları

Unutmuş kendini âlim büsbütün
Öz köhne işinde, verdişindedir
Öğrenmek isteyir bu taze nev'in
Ayaza, sıcağa devamı nedir?

Tahıllar seçildi, nevler çözüldü.
Döndü zemilere, döndü bağlara.
Tahıl âlimleri açlıktan öldü
Ama kıymadılar tohumluklara.

Ya bu gün? Aç iken bu halk, harınlar[2]
Milletin kanını sorup kan satır.
Bizim haddi aşan bu tok karınlar
Tohumluk tahılı ambardan satır.

---

[1] zoğ: tohumun patlama yeri
[2] harın: gözü dönmüş

Onlar da insandı, bunlar da insan.
Allah evladıdır bütün bendeler.
Şimdi gel ders götür bu aynı addan,
Bozgun da, düzgün de aynıymış meğer?
Yahşi da insanmış, yaman da insan
Niye ayrılmasın yahşi yamandan?

İnsan, öz nefsiyle karşılaşırken
Seçilir yahşisi, pisi hayatta.
Her tahıl nev'inin öz adı varken
Ya insan nevleri niye bir adda?

Ağustos, 1998

DÜKKANDAR - MUALLİM[1]

Dükkandar ...
Önünde nisye[2] defteri.
Bunun da sebebi şimdiki devran!
Muallim - parasız yoksul müşteri.
O almak istiyor bir şey dükkandan

- Geçen aylardan da hayli borcun var.

Yok verebilemem.
Susuyor yazık

- Eski borçlarını sen önce kaytar.[3]

Sonra...

- Beş aydır ki maaş almadık.
- Bana ne, bana ne?

Susar muallim.
Biri yargılanan öbürü hakim.

- Biliyorum zordur, şimdi ne edek.

Borcunu birazcık temizleyesin.
Gönlün kırılmasın, gel bir iş görek.
Bağımı belleyebilir misin sen?

---

[1] muallim: Öğretmen
[2] nisye: veresiye
[3] kaytar: öde

Dönüp dükkanından bir akşam çağı
Dükkandar gördü ki bellenmiş bağı.
Bakıp göz ucuyla bellenmiş yere.
Kımıştı[1], sevinçle o gülümsedi.
Ağa edasıyla böbürlenerek
Dönüp muallime "maladets"[2] dedi.

Kendini kaybetti muallim, neden?
Kırk yıl çocuklara o, ders demişti.
Bu büyük zahmete amma kimseden
Aferin sözünü işitmemişti.
Bugün benliğini, azmini dandı[3]
Bugün dükkancıdan "ehsen" kazandı.
Ehsen[4] bu zamana, ehsen, aferin
Ehsen bu tezada, şükür bu güne.
Kırk yıl ders okutan bir muallimin,
Dükkandar diliyle övülmesine.
Bilmezdim bu sırrı, şurda anladım.
Bir adım var imiş, yalnız bir adım:
Âlimden cahile, kara'dan ak'a
Muallim nökerdir[5], dükkandar ağa.

16 Temmuz 1998

---

[1] kımışmak: gururlanmak,böbürlenmek
[2] maladets: Rusça'da aferin anlamında taltif
[3] danmak: inkar etmek
[4] ehsen: aferin, bravo
[5] nöker: hizmetçi, hamal

VİCDAN

İki yolun ayrımında ben durup
Gah o yandan, gah bu yandan korkarım
Devden değil, sinek kadar gücüyle
Ben kendini dev sayandan korkarım

Hakk evinde hak divanı kurulmuş
Her kazancın öz kiymeti sorulmuş
İddiası boynumuza yük ılmuş
Bağışlanan şeref şandan korkarım

Bu dünyadan umacağım mizandır
Korktuğum kes[1] bu mizanı bozandır
Tok herifin kudurması, yamandır
Acandan yok, ben doyandan korkarım

Biz uyarsak nefs adlanan elçiye
Tükürürüz vicdan kesen ölçüye
Odur veren düz kıymeti her şeye
Vicdanından korkmayandan korkarım

17 Aralık 1998

[1] kes: kişi

ÇOK İMİŞ

Büyük âlim dostum Hudu Mehmet 'in aziz hatırasına

Usanıp şeherin gürültüsünden,
Geldim ziyarete dost mezarını.
Gördüm sıralanmış kabirlerde ben,
Ölümün muhteşem adımlarını.

Gezdim kabristanı, gezdim sabırla.
Karşılaştım neçe tanış kabirle.
İnana bilmedim gördüklerime.
Şehere dönmekmiş, şeherden kaçış.
Burda yatanların çoğu hiç sorma!
Benim öz dostlarım, tanışlarımmış.

Orda den[1], burda un, arada taş var.
Zamandır döndüren bu değirmeni,
Bir bir öğüdülür dostlar, tanışlar.
Birden ayılırız, filan dost hani?

Bazen dışa çıkar benim astarım.
Neçe pillesi[2] var biricik ömrün
Ben nerden bileydim, ölü dostlarım
Diri dostlarımdan çok imiş benim.

Mayıs 1998

---

[1] den: buğday
[2] pille: basamak

UYKULUYUM UYKULU

Boşalıram dolmuram.
Şaşırmışım sağ solu
Arıyorum bulmuram.
Allah'a giden yolu.

Nasıl varım ben ona,
Şeytan girer bin dona.
Taş atar hak yoluna.
Azar Allah'ın kulu.

Özüm özüme kanim[1]
İçimdedir düşmanım.
Yolumu kesmiş benim.
Bağ ceperi, dağ yolu.

Her puta ram olmuram,
Dönüp secde kılmaram.
Taş değer, ayrılmaram.
Uykuluyum, uykulu.

Ağustos 1998

---

[1] kanim: düşman

FALCI

Sabrım yoktur bu dertlere
Falcı benim falıma bak.
Bugünümden haberdarım,
Sen yarınki halime bak.

Dünya özü bir teledi.[1]
Gâh bağırdı, gâh meledi.
Daim bize zülmeyledi.
Dünya adlı zalime bak.

Dert gelip bende kışladı.
Hem taşladı, hem hışladı[2]
Yüz gözümü nakışladı.
Gel benim "celalime" bak

Bilemedim vallah neden
Bu dertleri benim çeken?
Değmişim[3] dallarda iken
Sen dökülen kalıma[4] bak.

Sanırdım ki gün gelecek,
Müşkülümüz çözülecek.
Yüz gülecek, göz gülecek,
Bozulan hayalime bak.

1999

---

[1] tele: tuzak
[2] hışla:yarala
[3] değmiş: olgunlaşmış meyve
[4] kal: olgunlaşmamış meyve

BENİM FARKIM VAR MI HİÇ?

Bir tarafta sel gibi od[1] akıtan buruklar[2],
Bir tarafta çadırda donan körpe çocuklar.
Yurdumuzun ateşi ısıdır ecnebiyi,
Isıda bilmez ancak Zübeyde'yi, Nebi'yi

Yağan karı kasırga burmalayır[3] bu gece,
Sobam yanır odamda gürül gürül, gör nece.
Yatağıma girmişem, uyumak isteyirem,
Yerimde şirin-şirin.
Çatmır[4] bana nalesi çadırlarda üşüyen
Günahsız körpelerin.
Amma rahat bırakmır bir garibe sır meni?
Döşeğimin sıcağı ya niye sançmır[5] meni?
Men ki, bilirem indi çadır körpelerinin
Soğuktan estiğini.

Özümden de büyüktür öz özüme hayretim:
Varsa vatan namusum, varsa millet gayretim
Nasıl yatabilirem öz sıcak yatağımda?
Yatır torunlarım da solumda ve sağımda.

---

[1] od: ateş
[2] buruk: petrol iskelesi
[3] burmalayır: hortum halinde döndürür
[4] çatmır: ulaşmıyor
[5] sançmak: rahatsız etmek

Sordum özüm özümden:
-Göresen gerçekten mi bu yurdun oğluyam men?
Bilmirem kim utansın şimdi benim yerime?
Yapar mıydım bu zulmü men öz nevelerime?[1]
Nevelerim değil mi, ya bu kış gecesinde,
Damsız kalan körpeler?
Hele yükselmeliyken bu alçalan körpeler?
Bunu bilen vatandaş öz sıcak yatağında
Rahatça yatar mı hiç?
Yurdumun ateşine kızınan ecnebiden
Menim farkım var mı hiç?

Ocak-1998

---

[1] neve: torun

NOKSANDAN DA BETERMİŞ

Öz-özümü benim çeken çarmıha,
Ne bileydim, hükmü veren kadermiş.
Öz içimde hakim ile vekilin
Gece-gündüz çekişmesi hedermiş.

Çok düşündüm: Nedir kasdım, niyetim?
Hara çeker[1] beni aşkım, fıtratım?
Bu dünyadan benim payım, kısmetim
Sevincimden çalınan bir kedermiş.

Ben bakmadım ne yada[2], ne hemdeme[3],
Noksanımı faş eyledim[4] âleme.
Hey danladım[5] öz-özümü...Hiç deme
Mertliğim de itirafa kadarmış...

Vicdanımdan sordum: Nedir itiraf?
Cevap verdi: Bir tövbedir itiraf.
Şimdi bildim: Emelsiz bir itiraf
Günah gibi noksandan da betermiş.

31 Aralık 1998

---

[1] hara çeker: nereye iter
[2] yad: el yabancı
[3] hemdem: kafadengi, arkadaş
[4] faş eylemek: duyurmak
[5] danlamak: tenbih etmek

NASIL BULAYIM BEN?

Kendimi aradım, hey aradım ben.
Bulamadım, ahır[1] bezdim özümden
Ben sel suyum mu ki çağlayıp akam
Ben ateş miyim ki yandırıp yakam?
Kendimi beyhude aramışmışım...
Velhasıl var iken ben hiç yokmuşum.

Var iken yokamsa[2]...
tabiyatımdan
Olmayan bir şeyi nasıl bulam ben?

21 Haziran 1998

---

[1] ahır: sonunda
[2] yokamsa: yoksam

KAPILAR

Dili lâl, gözleri kördür, kulağı kâr kapılar
Özü[1] gen[2] olsa da istekler için dar, kapılar

Çözülür müşkülümüz resmi makamlarda, fakat
Yüzünü haklı temennalara bağlar, kapılar.

Sahibin vakti eğer yok ise bedbahtlar için
Kapı ardında onun göğsünü dağlar, kapılar

Kapıdan ince tebessümle ve arzuyla girip
Dışa ağlar, çıkanın haline ağlar, kapılar.

Ne bilek gizli makamlardaki hengameleri
Bize namalum olan sırları saklar kapılar.

Kapılardan kovulan boynu bükük bendelerin
Ahı dehşetli olur, ah ile lahlar[3] kapılar

30 Haziran 1998

---

[1] özü: kendi
[2] gen: geniş
[3] lahlar: yerinden oynamak

KUL PAZARI *

Geldi başımıza bin kan, bin kada
Bunlar tarihten de bize tanıştır.
Beşerin kuldarlık[1] zamanında da
Bu millet kul alıp kul satmamıştır.

Nedir kul pazarı, nerden çıktı bu?
Anavatanında halk kul mu oldu?
Kış geçti, yaz geldi, bitmedi yonca
Hazana mı döndü tatlı hayaller?
Oturup sekide[2] sokak boyunca
Müşteri bekliyor bu yeni kullar.

Bir parça ekmekçin bu bedbahtların
Açılır başına bin tür oyunlar-
Sabahtan akşama kaya kırmaya,
Zibil taşımaya hazırdır onlar.

"Gel" diye seslensen, ellisi birden
Gelecek üstüne taş sekilerden.
Kendin seç, çekinmez kul olduğuna

---

* Son beş altı yıldır Bakü'nün bir köşesinde köle pazarı kurulur. Burada iş bulamayan mühendisler, öğretmenler, doktorlar kısaca aydınlar müşteri beklerler. Bu zavallılar, bir ekmek parası için sabahtan akşama kadar çalışmaya razıdırlar (AN).

[1] Kuldarlık: feodaliteden önce yaşanmış olan siyasi dönem

[2] seki: kaldırım

Az, ya çok, ne versen şükrandır ona.
Kulun ne hakkı var “Bu azdır” diye
Sahip ağasına “hayır” demeye

Sattık Karabağ’ı “of ” demeden biz
Sattık otelleri, zavotları[1] da.
Bin tür servetimiz, var-devletimiz[2]
Satıldı, halk kaldı kuruca yurtta.

Biri birimizi satarız bu gün
Ayıramıyoruz doğmadan[3] yadı
Alışkanlık olmuş satmak bizimçin
Daha satılmaya birşey kalmadı.
Harraca[4] koymuşuz bu memleketi
Şimdi satıyoruz namus, ismeti

Ünvan lekelendi, ad lekelendi
Çiğnendi bin yıllık şeref de, şan da.
Amandır, koymayın, satılır şimdi
Milletin benliği kul pazarında.

Öyle zengin var ki, vicdanı miskin
Kıymaz bir kuruşa öz servetinden.
Bir açı doyurmak, nadan ne bilsin
Sevaptır yüz Kâbe ziyaretinden.

---

[1] zavot: fabrika
[2] devlet: mal, mülk
[3] doğma: öz
[4] harrac: müzayede

Durduğumuz yerde biz adım sayıp,
İleri gitmedik bir adım bile.
Dilediği hakka ulaşamayıp
Bu millet ne ise bekliyor hele.

Duruyor yıllardır durduğu yerde
Bu yolun evveli, ahiri meçhul
Milletin yarısı gurbet ellerde,
Yarısı da kendi vatanında kul.

Adamlar soyulur öz menzilinde
Ecnebi sahipkâr lap ak eyledi[1]
Aldığı zavodda ana dilinde
Danışmayı bize yasak eyledi.

Ecnebi ağadır sanki bu yurda
Sinem ayaklara yol olmuş bu gün.
Milletim hem yurtta, hem de kenarda
Hakim ecnebiye kul olmuş bu gün.

Onlar iş arıyor yaşamak için
Bu adi istek de çok imiş meğer?
Bizden iş isteyen bu muhtaçların
Yaşamak hakkı da yok imiş meğer?

---

[1] alp ak eyledi: haddini aştı

İstiklâl kazanıp biz öyle bildik,
Kurtardık milleti kahreden oddan.
Ama bilmedik ki, mahrum edildik
Dağlarda guruttan[1], ovada duttan.[2]

Ezilir soyulur millet gün be gün,
Dözümde[3] sabırda, vallah fil olduk.
Belki bu milleti kul eylemek çün
Biz kan pahasına müstâkil olduk?

Ülkem müstemleke, yada kul iken
Millet yabancıya köle değildi.
Şimdi bu memleket müstâkil iken
Millet kula dönüp sındı[4], eğildi

Ünvan lekelendi, ad lekelendi
Çiğnendi bin yıllık şeref de, şan da.
Amandır, koymayın, satılır şimdi
Milletin benliği kul pazarında.

6 Kasım 1998

---

[1] gurut: yoğurdun kurutulmuşu
[2] atasözü: milletin elinden her şey alınmış
[3] döz: dayanma gücü
[4] sındı: kırıldı

YILAN – KARTAL

Her kesin öz[1] meramı
Öz maksadı, öz yolu.
Yılan ki var, her zaman
Eğri geçer düz yolu.

Düzlük – hakkı bulanın.
Ona secde kılanın.
Eğri geçmek – yılanın
Meramsız, yolsuz yolu.

En vacibi kartala
Uçmaya meydan ola
İnsan düşer bir yola
Seçe seçe yüz yolu.

Yüz tutsan yüz tarafa
Okun değmez hedefe
Uzanacak yüz defa
Geçsen gönülsüz yolu

18 Ağustos 1998

---

[1] öz: kendi

HAKKI

Dedim, makamına şükreyle evlat
Vallah alçalmadır minnetin hakkı,
Beni dinlemedin, acele ettin,
Yollarda kazadır süratin hakkı.

Şimdi göklerdesin, zirve çağındır
Kendine benzerler, solun, sağındır
Senin “büyüklere“ yalmanmağındır.[1]
Bugün kazandığın “hürmetin“ hakkı.

Halkı talan eden bahtı yeyinler[2].
Bu halkın adından nutuk deyirler[3].
Onlar köpeği de azizliyirler[4].
İnsana verilmez bir itin hakkı.

---

[1] yalmanmak: yaltaklanmak
[2] bahtı yeyinler: şansı yaver gidenler
[3] nutuk demek: nutuk çekmek
[4] azizlemek:okşamak, sıvazlamak

Kim ki öz hakkını zordan istemiş,
Kapıdan kovulup silleler yemiş
Anladım; en büyük haksızlık imiş,
Hakkını isteyen milletin hakkı?

Önümüzde duran bizi kahredir
Dözüme[1] çağırır, tükenir sabır
Meğer bu dünyada ezilmek midir
Öteki dünyada cennetin hakkı

Milletin kanını soran ey alçak!
Bugüne güvenme, yarına bir bak!
Korkudur, telaştır, şüphedir ancak,
Rüşvetle yığdığın servetin hakkı.

İstiklal kazandık, yüzler gülmedi.
Kaynaktan bulanan su durulmadı.
Bir günlük, bir aylık sevinç olmadı,
Yetmiş yıl çekilen zilletin hakkı.

Nisan 1998

---

[1] dözüm: itaat, tahammül, boyun eğme

ÜMİT KALMIŞ ALLAH'A

Çiçeklenmiş yeniden yüreklerde beslenen,
Ümit ile süslenen,
O hüzünler, o gamlar.
Köprülerin üstünden, şimdi sel sular geçer,
Altındansa adamlar.

Şimdi yalan and olmuş.
Her şey ters avand[1] olmuş.
Yazın oğlan çağında,
Bulutlar yaman dolmuş.

Herkes düz yoldan kaçar, eğri yola çalışır
Saatin de akrebi soldan sağa çalışmaz
Sağdan sola çalışır.
Bu karanlık gecenin hâlâ sonu görünmez.
Seher döner akşama, gece sehere dönmez.
Gündüzleri yanmışız, geceleri sönmüşüz.
Biz akılla hissedip, yürekle düşünmüşüz.
Kendimize dönüyor attığımız okumuz.
"Tokum" diyor acımız, "acım" diyor tokumuz.
Alçalmak hiç kimsenin dokunmaz gururuna.
El kaldırıp raks eder bu millet aç karına.
Birbirine uyuşmaz sözümüzle işimiz.
Düğünlerde ağlayıp, yasta gülüşürüz biz.
"Bahtiyarsın" diyene dilenci kaçkınımız

---

[1] ters avand: tersine zıddına

Çadırlardan hay[1] verir.
Ona "bahtiyarlığı" bahşeden o insana,
Öz ömründen pay verir.

Ne gerimiz bellidir, ne ilerimiz bizim
Elimizin yerine işliyor sabah akşam,
Yalnız dilimiz bizim.
Ne arkada, ne önde, malum bir yerimiz yok.
Nere gittiğimizden vallah, haberimiz yok.

Biz bir şeyi bilmedik;
Her asrın öz damarı, her günün öz rüzgârı.
Bu günün kilidine hiç düşebilmez dünün,
Paslanmış anahtarı.

Yürek kalmış o tayda[2]
Ümit kalmış bu tayda.
Bir ışık istiyoruz, iğnenin ucu boyda.
Ümide de güman[3] yok, ümit gümandan baha
Eller göğe açılmış, ümit kalmış Allah'a.

1998

[1] hay: ses
[2] tay: taraf
[3] güman: tuvalde olan arzu

TENHA MEZAR*

Yolun kenarında tenha bir mezar
Üstünde ne adı, ne soyadı var.
Yolcu, arabayı durdur bu yerde
Bir sor, kimdir yatan tenha kabirde?

O bir Türk askeri, kahraman, metin!
O öz kardeşine yardıma geldi.
Kurşuna dizilen milletimizin,
Haklı savaşına yardıma geldi.

Uzaktan ses verip senin sesine
Geldi, o dönmedi öz ülkesine.
Düşman saflarını o, soldan sağa,
Biçti, dostlarıyla cepheyi yardı.
Toprağın yolunda düştü toprağa,
Senin toprağını sana kaytardı.[1]

---

* 1918'de, Türk ordusu Ermeni işgaline maruz kalan Azerbaycan halkının yardımına geldi. Destan yazan Türk ordusunun neferlerinden birisi Şamahı civarında yaralanır ve şehit düşer. Yaralandığında yardımına gelen köylülere eğer ben ölürsem beni yaralı olarak bulduğunuz yere defn edin diye vasiyette bulunur ve asker yaralandığı yere defn edilir (AN).

[1] kaytardı: geri aldı

Kendi koruduğu, hem can verdiği
Yolun kenarında defn edildi o.
Uğrunda canını kurban verdiği
Toprağı kendine vatan bildi o.

Yolcu, arabanı bu yerde eğle.[1]
O mezar önünde sen ta'zim eyle.
El aç, dua eyle onun ruhuna,
Ayak bastığın yer borçludur ona.

1998

[1] eğle: durdur

AKIL BAŞKA YÜREK BAŞKA

Birbirine benzese de
Yel başkadır, külek[1] başka
Itrı da hoş, rengi de hoş
Gül başkadır, çiçek başka.

Her diki yokuş bilme gel
Her meyi meyhoş bilme gel
Her uçanı kuş bilme gel
Kuş başkadır, böcek başka.

Her derdine ortak benim
Her ağrını ten bölenim[2]
Sen çekensin, ben gelenim
Gemi başka, yedek başka.

Hakkın yolu öz yolumdur
Eğilmeyen düz yolumdur,
Hayırla şer sağ solumdur
Şeytan başka, melek başka.

---

[1] külek: rüzgar
[2] ten bölen: paylanmak

Bir dileğe ben calandım[1]
Kâh kazandım, kâh talandım.
Ömrüm boyu haçalandım[2]
Akıl başka, yürek başka.

Dilek oldu benim adım
Pervazlandı kol kanadım
Yetmedi sabrım, inadım
Amel başka, dilek başka.

28 Kasım 1998

---

[1] calanmak: gönül vermek
[2] haçalanmak: çatallaşmak, iki yöne ayrılmak

ViCDAN HASTASIYIM

Ay vicdan azabım, isyan azabım
öldürme beni.
MusaYAKUP

Musa, vicdanından elhezardasın[1]
Bu halin nasıl da bana tanıştır.
Bizim kalbimizi ağrıdan vicdan,
Umulan kesleri[2] ağrıtmamıştır.

Dünya - bir bilmece, dünya - bir tezat
Arifin derdi çok, bir gamharı[3] yok.
İhtiyar sahibi - vicdandan azat,
Vicdan sahibinin ihtiyarı yok.

Düşmanı olsa da eğri, düzlerin,
Doğruluk dersini geçme oğruya[4].
Halkı çalıp çapan geyretsizlerin,
Vicdanı var mı ki bir an ağrıya?

---

[1] elhazar. şikayetçi
[2] kes:insan
[3] gamhar: aynı derdi çeken
[4] oğru: hırsız

Millet öz derdine esir olduysa,
Bizim kısmetimiz ıztırap, elem.
Ben de senin gibi azizim Musa
Vicdan azabından hasta düşmüşüm.

Vatan karşısında bilek bir kere
Hepsinin danılmaz[1] hakkı, borcu var.
Milletin düşdüğü bu zilletlere,
Ben de günahkârım, sen de günahkâr.

Gah olur, gördüğüm bu zilletleri
Şahidi olduğum musibetleri
Görmek istemeyip gözümü yumdum.
Onun ilacını özgeden umdum.
Mümkün mü? Sorunca karardı kanım.
Beni yılan gibi çaldı vicdanım.
Vicdanın sesinden denk olurum[2] ben
Ağrılar içinde kavrulurum ben,
"Elimden ne gelir? " deyince, ağrı
Azalır, aklım da hak verir bana.
Gözümü yumduğum haksızlıkları
Vicdansa bir be bir gösterir bana.

---

[1] danılmak: İnkar etmek
[2] denk olmak: bıkmak, usanmak, bezmek

Vicdan saldı beni, bak şöyle derde,
Ben ondan kaçarken, kaçtım özümden.
İçimde başlayan çekişmelerde,
Saklambaç oynadım vicdanımla ben.

Vicdan iyi seçer, eğriden düzü
İyiden yamanı, dostan düşmanı
O kovdu ben kaçtım, itidir gözü[1]
Nerde gizlendimse, o buldu beni
Vicdanım zamana, uymur ki uymur.
Beni yaşamaya koymur ki koymur.

Bizim kalbimizi böyle göyneden[2],
Bizi elden salıp, bizi kahreden,
Hakkın öz sesidir, hakkın öz sesi.
Vicdan hastasıyız, vicdan hastası.

Gözümüz önünde, halk çiliklenir[3]
Hakkın kabri üste nahak diklenir.
Bağırdık : - Hey durun! Hak divanı var.
Gördük, işitmedi kimse bu sesi.
Daha üstümüze çirkef attılar.
Olduk, bu milletin " hayin bendesi "

---

[1] iti göz: çok iyi gören göz
[2] göynetmek: sızlatmak
[3] çiliklenmek: paralanmak, peren-peren olmak

Yıllar gelip geçti, ömür kısaldı
Baharı bekledik, takvimle geldi.
Takvim baharını neyleyelim biz?
Gönül bahçemizi tuttu, ot alak[1]
Ömrümüz boyunca beklediğimiz
Saadet gülleri açmadı ancak.

Zulmün mehverine dolanır zaman,
Gökteki bulutlar insan ahıdır.
Gökte aramasın Allahı insan
İnsanın vicdanı öz Allahıdır.

Ay Musa! Kendini yorma boş yere,
İş ki böyle gider, ne gerçek, ne hak?
Allah'ı kalbinde görmeyenlere
Vicdan kelimesini nasıl anladak?

11- 13 Temmuz 1999

---

[1] ot alak: yabani ot

BİZE DERS OLMADI

Yazın kızgın çağı, nedir bu tufan?
Rüzgâr da, yağmur da fasıldan değil.
Gönülde Karabağ derdi olmayan,
Vallahi bu halktan, bu elden değil.

Bizi neçe defa bu son yüzyılda,
Oyuna saldılar, daim uduzduk[1].
Karabağ derdiyle bu sekiz yılda,
Biz nasıl yaşadık, nasıl da dözdük[2].

Boğup içimizde mukaddes kini,
Dözdük, nasıl dözdük, bir Allah bilir.
Garip yüreklerin ne çekdiğini
Yalnız çektiğimiz aman, ah bilir.

Ağacın kökü var yapraktan evvel,
Yalan giysisini artık soyunmuş.
Hakikat şudur ki topraktan evvel,
Bizim namusumuz işgal olunmuş.

---

[1] uduzmak: kaybetmek
[2] dözmek: tahammül etmek

Bize ders olmadı hükmü zamanın
Tarih hafızamız kaybolmuş demek,
Unuttuk sözünü Mete Hakanın:
"Namus yitirmektir toprak yitirmek".

Gittik sulh yolunu payi – piyade[1]
Ama hiç sormadık son menzil hanı?
Meğer sinemizde Karabağ boyda
Açılan yaranın şudur dermanı?

1999

---

[1] pay-i piyade: yaya olarak

KÖPRÜLER

Sür'ate bak sür'ate! Küçülttü dünyamızı
Hakikate çevirdi, bin yıllık rüyamızı.
Bağladıkça sür'ati zamanın öz ömrüne,
Bir aylık mesafeyi şimdi gittik bir güne.
Mesafeler kısaldı, dünya avucumuzda,
Küçük şara[1] döndü hey!
Bütünleşti şehirler, bir şehere döndü hey!

Yarıp yüce dağları tüneller uzattılar,
Çayların üzerinden taş köprüler attılar,
Yolları kısalttılar.
Yakınlaştı adamlar, birbirine gör nece
Zamanca, mesafece.
Yakınlaştı ülkeler, yakınlaştı adamlar,
Her hayırda, şer de var:
Bir aylık mesafeyi, birce güne aşarken,
İnsanlar bir birinden, manen uzaklaşırmış,
Cismen yakınlaşırken.
Zaman bizi rendeler, zaman bizi törpüler
Şeherler arasında çoğaldıkça köprüler,
Yürekler arasında köprüleri uçurduk.
Tenhalıklar içinde ömrü biz başa vurduk.

1999

---

[1] şar: top

BİZİM YERİMİZE

Eski müstebiti, eski devranı
Millet yola saldı bu son yıllarda.
Yirminci asır biter... Dünyayı
Bilmem ne bekliyor igirmi birde?

Kendi kendimize hesabat verek:
Neleri almıştık, neleri verdik.
Gerçeği batırmaz haray, küy- kelek
İstiklal kazandık, toprak yitirdik.

Ey geçen nesiller, siz bakıb öne
Gelen nesillere vatan verdiniz.
Bizden sonra gelen neslin çiynine
Yeyip paylarını, borç koymuşuz biz.

Dünyaya kendinin getirdiğine
Aldığı borcunu verir her ata.
Bizim adımız ne, amelimiz ne?
-Evladın hakkını yiyen bir ata!

Çekek terazide hak ne, borç nedir?
Yalnız denklik ile dünya devreder.
Borcunu evlada miras koyan kes
Hakkından söz açıp konuşabilmez.

İlaç susmak mıdır? Yok! Ya neylemek?
Bugünden sabaha nasıl bakak biz?
Belki borcumuzu ödesin diyek
Bizim yerimize torunlarımız?

Gelecek önünde yanıp cızha cız
En son ilacımız - utanmak, lallık.
Ölüm döşeğinde evlatlarımız
Bilmem verecek mi bize helallık?

1999

ZEHİRLİ AĞAÇ

Sen zehirli ağaç diktin,
Etrafına su da çektin.
Zaman geçti,
Ağaç hayli beher[1] verdi
Beher değil, zehir verdi.
Kapı komşun,
Onu kesmek isteyende,
Kırdın onun dehresini[2]
Sana onun meyvesini yedirende,
Sen anladın, emelinin behresini.

1999

---

[1] beher: meyve
[2] dehre: balta

UTANMAK, KIZARMAK

Çıkarım kürsüye konuşmak için,
Nedense her defa dil topuk çalar[1].
Beni öyle basar vehmi[2] kürsünün.
Demek istediğim kalbimde kalar,
Yüce kürsülerde konuşanda ben,
Hem natik olurum, hem de dinleyen.

Uzun yıllar boyu öz isteğimle,
Çok çok kürsülerden konuşsam da ben,
Razı kalmamışım kendimden hâlâ.
Özüme, sözüme nezaretimden.

Eğer şaşırdımsa öyle o anda,
Görürüm alnıma soğuk ter gelir
Kendim öz sözümden noksan tutanda,
Öz sesim özüme eybecer[3] gelir.

Kürsüde serbestlik bana çok çetin,
Korkmuşum fikrimi çattırmayım ben.
Korkmuşum salonda oturanların,
Yüzüme dikilen nazarlarından.

---

[1] topuk çalmak: dolaşmak
[2] vehmi:korkusu
[3] eybecer: çirkin kötü

Korkmuşum yitirem ölçü hissini,
Korkmuşum nizamın bozulmasından.
Korkmuşum tersine anlayıp beni,
Sözün başka yere yozulmasından[1]

Çok zaman kürsüde sıkılmışam ben,
Kendimden utanıp çekindiğimden,
Utanmak - kendinden bir boy yücelmek,
Kızarmak - günahı boynuna almak.
Utanmak hissini Allah heç kesin[2].
Kalbinden çıkarıp gülünç etmesin.

Hisleti[3], fıtratı herkese malum
O yalan konuştu yalan ak yalan[4],
Gözümü gözünden çekip duruhtum[5],
Ben onun yerine utandığımdan.

O, hiç utanmadı gülüp gerçeğe,
Gururla gözünü gözüme dikti.
Yüzüne vursaydım "yalandır " diye,
O benim yüzüme direnecekti,
Şundaki yüze bak! Yalan düz oldu,
Kara ak, tepe dağ, astar yüz oldu.

---

[1] yozulmak: sözü başka yere çekmek
[2] heçkes: hiç kimse
[3] hıslet: haysiyet
[4] ak yalan: büyük yalan
[5] duruhmak: dona kalmak, durmak

Yüzde haya varsa sözde ölçü var,
Hayatdan süzülen o söze kurban!
Dünyada ne desen beklemek olur
Özünden, sözünden utanmayandan.

Haya yüz suyudur, derhal kızarır.
Açıkça söylenen bir acı sözden,
Yüzün ismetidir o su, elhezar![1]
Hayası, ismeti silinmiş yüzden.

Tanrım, noksanımı gösterdin bana
Hatamı öğrendim hacaletimden.
Utanmak hissini sen verdin bana.
Bu büyük lutfuna minnettarım ben.

Gerçek - kalbimizden kaçarıdırsa[2]
Yalan - yükselişin açarıdırsa[3]
Utanmak, kızarmak unutulupsa,
Haya hayasıza mağlup olupsa,
İnsaf da, vicdan da arşa çekilmiş.
Demek insandaki insanlık ölmüş.

1999

---

[1] el hezar: korunun kaçın
[2] kaçarı: kaçak
[3] açar: anahtar

BEN KENDİMİN DÜŞMANI

Ben kimim? Bu suali
Ben her doğum günümde,
Öz özüme vermişim[1].
Cevap bulabilmeyip,
Şu sualin önünde,
Başımı indirmişim.
Ben kimim?
Bilmem neyim neciyim?
Aşkım, dileklerim ne?
Niçin geldim, dünyaya?
Bu dünyada yerim ne?
Hiç sağken de bilemem.
Ölüyüm ya diriyim.
Evvelini, sonunu,
Anlamayan en sade,
Kişilerden biriyim.
İmkânla, arzuların,
Arasında çırpınan
Saatin kefkiriyim[2].
Zamanın baltasıyla

---

[1] vermek: sormak
[2] kefkir: sarkaç

Kanatlı dilekleri,
Budanan bir bendeyim.
Ben bir yüzü akamsa
Bir yüzü şermendeyim[1] .
Ben - kendimin düşmanı
Her gün çeker çarmıha,
Öz içimde ben, beni,
Ben - özümçün her zaman,
Baktıkça sırrı artan,
Muammalı şekilim.
Kendime karşı savcı,
Başkasına vekilim
Bildiğim bu kadermiş.
Beni benden gizleten,
Sorgularım hedermiş.

1999

---

[1] şermende: kara, utangaç

TASAVVUF

Büyük Mevlâna Celaleddin Rumi'nin ruhuna

Herkesin yüreğinden
Allah'a bir yol gider.
O yola biganeler,
Kendine biganedir.

Hakk'a ulaşmak için
Kendini aşmak için
Gerek önce aşasan,
Nefis adlı dağları.

Şeriat - bir ağaçsa,
Tarikat - budakları.[1]
Marifet - yaprakları
Hakikat - meyvesidir.
Tasavvuf hak sesidir.

Temmuz 1999

[1] budak: dal

İBADET

-aziz ve liyakatli Türk oğlu Fatih Ordu'ya ithaf-

Başka bir zamanda geçti gençliğim
Devrin talebiyle güne dem tuttum[1]
Kıblemi tanıdım, amma neyleyim
Kıbleme secdeyi tamam unuttum.
Secde etmesem de Hakkı danmadım[2]
Hakkın "biley"iyle cilalanmadım.

Ben razı değilim öz hafızamdan.
Açılır fikrimde sözün yumağı
Ne kadar çalıştım, bu yaşımda ben
Öğrenebilmedim namaz kılmağı

Bu da bir rengidir belki günahın,
Hayrım da boğulur bazan şerrimde.
Kalmaz hafızamda Kadir Allah'ın
Bana yazdırdığı şiirlerim de.

Artık dönüp devran, değişip zaman
Gelmek isteyirem Hakka secdeye.
Bir yol bulmak için, şimdi Tanrıdan
Her gece ellerim uzanır göye:

---

[1] güne dem tutmak: zamana uymak
[2] danmadım: inkar etmedim

-İlahi, kalbimi açıram sene
Sen gerçeğe döndür rüyalarımı.
Diz çöküp önünde geldim secdene
Kabul buyur benim dualarımı.

İbadet! Allah'la ruhani sohbet,
İbadet! Öz arzum, öz niyyetimdir.
Becerebilmedim, yaş geçip... fakat
Benim dualarım ibadetimdir.

Allah'a duama, namaz yerine
Başka tür ibadet, başka yol dedim.
Kol, boyun! Bağlıdır biri birine
Boynun yüküdür sınmış[1] kol dedim

Çoktur günahları ömür yolumun
Neylerim bu sözü bana el dese?
Ben neye lazımım, sınmış kolumun
Yükünü, cevrini boynum çekmese!

Gördüm, yakaladı, günah tövbeyi
Ruhumuz nefiste yok olmuş bizim.
İlahi, o kadar unuttuk seni
Basiret gözümüz tutulmuş bizim.

---

[1] sınmış: kırılmış

Bizi dara çekti günahlarımız;
Bendelik[1] etmedim Tanrı'ya ben de.
O kadar unuttuk biz seni, yalnız
Geldin aklımıza zora düşende

Dünyanın garibe oyunları var:
Evvel aldatanlar aldanır bugün.
Dün senden el çekip rütbe alanlar
Seni tebliğ eden molladır bugün.

Rabbim, yardımcı ol bugün sen bize
Işık saç karanlık yüreğimize.
Biz bu var dünyada, yaşarken "yok"uz,
Sen gayb iken varsan, biz varken "yok"uz.

Bize bir keramet bahşeyle yoktan
Edelim her daim sana secdeyi
Ey göze görünmez, ey yeri pinhan
Gönül gözümüzle görelim seni.

Bizim kalbimize nur ver, ilahi!
Bizi Hakk yoluna döndür, ilahi!
Senin yardımına muhtacız bugün
İşit feryadımı, işit nalemi!
Bizim derdimize ortak et bugün
Bizim derdimize suskun âlemi.

---

[1] bendelik: kulluk

Dözdük[1] bu on yılı, dözeriz yine
Başka bir hikmettir, kahreden beni:
Şaşırmış kalmışım senin sabrına
Sözüm küfür ise affet sen beni.

Kaldı yad elinde namus, arımız
Millet unutulmuş, halk unutulmuş.
Bir lokma ekmekçin evlatlarımız
El kapılarında didergin[2] olmuş

Diyanet, liyakat kalmadı bizde
Her gün “gelme”lerle dolar memleket.
Öz doğma, öz helâl vatanımızda
Ecnebi gelmeye el acır millet.

İşçi emeğini alamaz neden
On kat fazla alır yad[3] oğulları,
Bizim aç işçinin göynertisinden[4]
Göğerir gelmenin gömgök doları

Bu millet verilen kuru va'deye
Elden gelen paya şükran edilmiş
İçilen bol suya, bomboş mideye,
Yuttuğu havaya şükran edilmiş.

---

[1] dözmek: katlanmak, dayanmak
[2] didergin: zorunlu olarak başka bir yere göçmek, vatanından ayrılmak zorunda bırakılmak.
[3] yad: yabancı, ecnebi
[4] göynerti: iç sızlaması

Doğma memlekette, doğma diyarda
Bu halkı sahipsiz koyma, Allah'ım
Yırtık çadırlarda, sert kışta, karda
Donan çocuklara kıyma, Allah'ım

Millet, yalanları hakikat bilmiş
Riyalar, boyalar basmış ülkeyi
Bir lokma ekmeğe muhtaç edilmiş
Bu halkın üstüne çek öz gölgeni.

Millet hep sabaha bakar bugünden
İşaret görünmez, karşı dumandır
En adi, en küçük hakkımızla sen
Bizi imtihana çekme, amandır
Gel bu imtihandan sen kurtar bizi
Ya Rabbim, akıl ver, kemal ver bize.
Çoktan unutmuşuz düşmanımızı
Düşman kesilmişiz birbirimize.

Yol bir olmalıdır, akide birse
Bir çok tarikata ayrılmışız biz.
Ailede ikilik çekişmedirse
Millette ikilik felaketimiz!

Vatan bir, millet bir, yollar türbetür
Akide akyalan, maksat kürsüdür.
Eski masallara, eski ses-küye[1]
Teze ad verdiler, adres verdiler.
Göze kül üfürüp, yüce kürsüye
Akide gömleği giyindirdiler.

Tarih sahnesinden korkuram sile
Biri birimize bu nefret bizi.
Affet suçumuzu, bize rahmeyle
Bu derin uçurumdan halas et bizi

Bizi indirdiler göklerden yere
Döndür tarihimin altın çağını,
İlahi, hükmünle kaldır göklere
İslam bayrağını, Türk bayrağını

1-3 Ocak 1999

---

[1] ses-küy: gürültü

ATATÜRK

Atatürk'ün atası! Sade cefakeş bir ata.
Öz küçük külfetinin[1] cevrini çekmiş bir ata
Bir büyük millete ancak ata ekmiş bir ata

Atatürk'ün anası! Sade bir insan bir ana
Zaman öttükçe[2] neden saygı duyar herkes ona?
Bir büyük millete bir gün ata doğmuş[3] o ana

Atatürk'ün sinesi yurdun alınmaz kalesi!
Atatürk milletinin hem atası, hem balası![4]

Nedir arzum, dileğim Tanrıdan, imanla bugün
Talanan, bağrına dağlar çekilen halkım için?
Yeni fikrin küleğinden[5] koca millet tarana
Bizi birleştirecek bir Atatürk'üm yarana[6]

1998

---

[1] külfet: aile
[2] ötmek: geçmek
[3] doğmuş: doğurmak
[4] bala: evlat
[5] külek: rüzgar
[6] yaranmak: doğmak, dünyaya gelmek

DEPREM

İşidince ata yurtta depremi
Aktı yaşım, döndü başım Türkiyem
Her derdimin, kederimin ortağı,
Can kardeşim, kan kardeşim Türkiyem.

Var mı kaza, var mı bela de bunca?
Seninleyiz biz ki, ömür boyunca.
Kederini bez uzaktan duyunca,
Gözlerimden aktı yaşım Türkiyem.

Öz hükmü var her zamanın, her anın.
Yaman günde yanındayız biz senin.
Ana yurtta Vatanımsın, vatanım,
Vatanımda vatandaşım, Türkiyem.

Tarih boyu bu ehdimiz bozulmaz,
Türk milleti har olmamış, har olmaz.
Her beladan Türkün beli kırılmaz,
Sen ey benim can sırdaşım Türkiyem.

Sen çıkmışsın tarihde çok sınaktan,
Dönmemisen ne gerçekten, he haktan,
Ey zamanın yollarında her zaman
Benim arkam, yol yoldaşım Türkiyem.

Bu kaderi, ne kötüle, ne kına
Döneceksin yine dünkü çağına.
Kurban olum sinendeki dağına,
Uca başım, ameltaşım Türkiyem.

Ağustos 1999

HALKA

Bu halkı soyanlar daim "halk" dedi.
Ne özü yüceldi, ne indi halka.
Ömründe bir defa "halk" demeyenler
Halkı yüceltmekçin güvendi halka.

Özgenin fikrini beğenmeyenler
Özünü övmekçin halkı övenler.
Gah ona, gah buna "düşman" diyenler
Aslında özleri düşmandı halka.

Yüz yollu yüz nefer kitledir ancak
Bir yollu beş nefer güvvedir ancak.
Yüz sözlü memleket ülkedir ancak
Bir sözlü memleket vatandı halka.

Mayıs 1999

TEKAMÜLDE TENEZZÜL

Ne zaman ki, derk etmeye başladık
Okumuzu kendimize tuşladık[1].
Bazen olur uyub deli şeytana
Şerimizle hayrımızı taşladık.

İnsanoğlu anlamadı sehvini
Öz eliyle hazırladı mahvını.
O güvenip Allah veren aklına.
Allahından dilemedi affını.

Zanneyledi yaşadıkça yarattım.
Tarih boyu benim diye, ben diye
Anlamadık öne doğru her adım,
Geriyedir, geriyedir, geriye.

31 Temmuz. 1999

---

[1] tuşlamak: nişan almak

HAYALPEREST

Türkistan'ın istiklali uğrunda canını feda etmiş Enver Paşa'nın hatırasına.

Sen öz ata yurdunun hilasına can attın.
Sultanların ruhunu, öz ruhunda yaşattın.
Vatan millet aşkına her zaman biganeler
Senin damarlarında nabız gibi dövünen,
O duyguyu ne bilir?
Gülüp itikadına
"Hayalperest" dediler o vakit senin adına.

Sen Turan illerini ayaklarınla değil,
Aşkınla gezdin paşam.
Türkistan'ın, Kafkas'ın derdini var gücünle,
Haykıran sestin paşam.
Sen öz alın yazını bozabilmezdin paşam.
Sen talihin çizdiği mukaddes yolu gittin.
İşgalcinin kastına kendini siper ettin.
Sen bize dayak olup,
Ana yurtta doğulup[1],
Ata yurdun yolunda kurban verdin canını.
Fatihler alkışladı Turan için ağrıyan
Senin pak vicdanını.
"Hayalperest" kardeşim,
senin büyük hayalin bu gün hakikat oldu.
Türkün hayır duası ruhuna rahmet oldu.

10 Temmuz 1999

---

[1] doğulup: doğup

GECELER – PENAH YERİM[1]

Seherlerim – boyasız, gündüzlerim – kokusuz
Gecelerim – rahatsız, gecelerim – uykusuz.
Baş başayız sübhedek[2] benimle fikirlerim
Gecelere açılır gizli gizli sırlarım.

Şimdi ben sığınmışım gecelerin koynuna
Bakıyorum, içimde gah evvele, gah sona
Geceler – sığnak yerim, geceler – penah yerim.
Geceler bir biriyle dövüşen fikirlerim.

İnanardı akıl da öz içimin sesine
Şirin hayallerimin yumşak mütekkesine[3]
Baş koyardım bir zaman.
Hayali gerçek gibi yaşayardım bir zaman.

Şimdi kurban vermeye hazırım bir el gibi
Bin bir seherlerimi, bin bir gündüzlerimi
Bir anlık sükutuma, bir uykusuz geceme.
Cam sükuta dem tutar, geceler sükût gama.

---

[1] penah yer: sığınılan yer
[2] sübhedek: sabaha kadar
[3] mütekke: minder

Ben tepeden tırnağa şimdi sabrım, dözümüm[1].
Çokluğumda başkası, tekliğimde özümüm.
Verdiğin tenhalığı geri götürme, Allah,
Gecemle hasbı hali bana çok görme, Allah.

Benim bana en yakın sırdaşımdır geceler
Yüreğime damlayan göz yaşımdır geceler,
Geceler sığnak yerim, geceler penah yerim,
Seherler açılınca kapanır kirpiklerim.

Öğrendim gecelerden
Karanlık içinde ben
Yıldız yıldız yanmayı,
Özüme kapanmayı, içime boylanmayı

Gecelerin sahibi, gündüzlerin kuluyum
Ben gündüzler sadeyim, gecelerse uluyum.
Geceler çiçeklenir söz gülşenim, söz bağım
Gecelerin şahıyım, yoktur benim ortağım.

6 Aralık 1999

---

[1] dözmek: dayanmak, tahammül etmek

GÜLÜM

Gül koklamak usulünü yıllarca maşk edip
Bin bir çeşit dikenlere katlanmışız gülüm
Mehmet ÇINARLI

Dünyayı bir zamanlar oyun sanmışız gülüm
Dem geçti, şimdi kaygıya paylanmışız gülüm.

Yaş farkı yok ışıkla alevlenmiş ateşin,
Biz aynı odda yanmak ile hemyaşız gülüm.

Sevda denizlerinde yüzerken kayık gibi,
Dünyaya her yüzüyle biz hayranmışız gülüm.

Kış geldi, gitti gül çağı, tattıkça zilleti
Gördük, gönülde mevsime aldanmışız gülüm?

Görsek de eybecer[1] yüzünü dünyanın, o vakt
Amma diyen olar mı ki nadanmışız gülüm?

Aşkın kanatlarında uçardık semalara,
Şimdiyse aklımızla cilovlanmışız[2] gülüm.

Bilmem kazancımız ne imiş sordu Bahtiyar,
Oddan geçip hayatta cilalanmışız gülüm.

1999

---

[1] eybecer: kötü, çirkin
[2] cilovlanmak: gemle durdurmak, atın gemini çekmek

HAYAT YAŞASIN DİYE

Çok korkardım ölümden,
O benden uzak iken.
Şimdi yakınımdadır.
Neden korkmuyorum ben?

Korktum, ya da korkmadım.
Gider gelmezdir yolum.
Gerçek şudur: ölüme
Kayıtsız teslim olum.

Aldanıp masallara
Uyma ölümsüzlüğe
Ölüm yaşamalıdır.
Hayat yaşasın diye

Temmuz 1999

HAKKA TAPINMAK

Ben el açıp Tanrıya,
Bahtımızı aç dedim.
Neyleyim insan bugün,
Hakkına muhtaç dedim.

Borcumu derk eyledim,
Hakkımı taptım[1] demek.
Hakkımı derk eyledim,
Hakka tapındım demek.

Hakka giden, hak yolum,
Aklım ile doğrulur[2].
Aklına teslim olan,
Tanrıya teslim olur.

1999

[1] tapmak: bulmak
[2] doğrulmak: tasdik edilmek

MAŞIN[1] SİLEN ÇOCUKLAR

Vatan için alışıp daim yanan keslerin[2]
Kat kat gönlünü dağlar-
Işıkların önünde duran mersedeslerin
Silip ön camlarını pul kazanan çocuklar
Alışıp öz kınında[3] bu gün yanan çocuklar.
Sokaklardan ötüşür[4] adamlar akın akın
Gururunu sındırıp[5] onlar dilenmir, bakın
Siz onlara demeyin benlik, gurur satkını[6]
Onlar emeklerine umur helal hakkını
Versen o "sağol" diyor, vermezsen gülümsüyor
Bir doyumluk ekmeği zahmetinden istiyor.

Biz kimiz? Arabada sağ sola şütüyenler[7]
Onlara göz bereldip, "çekil burdan" - diyenler
Kovduğumuz körpeler kimdir? – Geleceğimiz!
Bu günümüzden değil, meçhul sabahımızdan
Kovuruz o günahsız körpeleri bu gün biz.

---

[1] maşın: araba
[2] kes: kimse
[3] kın: kabuk
[4] ötüşmek: gelip geçmek
[5] Sındırmak - Kırmak
[6] Satkın –Namert ,alçak
[7] Şütümek- Hemen sürüp gitmek

Benliğini koruyan – ey zavallı çocuklar,
Hazineler üstünde yatan namussuzlara
Bizim benzerimiz var
Körpe kuzum, şimdi sen
Mektebe gitmeliyken
El açmayıp heç kese
Özüne[1] ekmek pulu kazanan vaktin değil
Seni bu güne salan taleyin, bahtın değil
Vatanın vermeliydi o taleyi seninçin
Günahkâr biziz, onu
Vatan evlatlarına veremedik biz bu gün.
Ben bir şeye şaşarım : Nasıl dözürüz[2] buna –
Gözümüzün önünde, hakkın boğulduğuna ?
Çünki adileşiptir sinemize çekilen
Bu sitemler, bu dağlar
Dilenen ihtiyarlar, maşın silen çocuklar
İnsanız, insanlığı bizim gördüklerimiz
Bes danmır mı[3] acaba?
Bindiğimiz maşının tekerleri altında
Vicdan adlı o melek taptanmırmı [4] acaba?

27 Temmuz 1999

[1] Özüne - Kendine
[2] Dözmek- Tahammül etmek
[3] Danmak – İnkâr etmek
[4] Taptanmak – Üzerine basmak

KORKU – SEVGİ

Söze bakmayanda[1] çocukken hâlâ
Anam korkuturdu hortlakla beni.
Gözümü dünyaya açandan bele[2]
Korkular izliyor her zaman beni
Öyle ki, hayatı duydum derinden,
Korktum bu dünyanın dehşetlerinden.

Korktum iftiradan, korktum teleden[3]
Korktum nagahani bir zelzeleden.
Yaşayıp gördüm ki, ömrümün yolu
Dikenmiş, çalıymış meğer her adım.
Ama bunlardan da daha korkulu
Bir hikmet var imiş, sonra anladım:

Ömür yollarında şaşıran zaman[4]
Bana dediler ki, kork Allah'ından.
Bilsem de çöp düşer korkan bir göze,
Korktum, Allah hofu[5] kalbime düştü
Korkanla korkmayan geldi yüz yüze,
Bilmedim dünyadan kime ne düştü?

---

[1] bakmayanda: bakmadığımda
[2] bele: beri
[3] tele: tuzak
[4] şaşıran zaman: şaşırdığım zaman
[5] hofu: korku

Anladım, gerekmiş Allah korkusu
Bizi kötü yoldan çekindirmeye.
Ama bilirim ki, çok çok azdı bu
Gönül gözü ile hakkı görmeye.

Şimdi düşünürüm, korku! - Nedir bu ?
İnsan fıtratına bir yama mıdır ?
Cüreti, kudreti hapseden korku
Yoksa öz-özünü zorlama mıdır?

Korkuyla yaşamak - ölümden beter!
Sevgiyle yaşamak - hakka ulaşmak.
Şimdi düşünürüm : - korkular yeter
Ben kadir Allah'ı severim ancak.

Sevgi - gönüllerde ebedî şule!
Onun ışığıyla yol alır insan.
Seven sevdiğinden korkmadan böyle
Gider hakka doğru, dönmez bu yoldan.

Ocak, 1999

DEĞİŞMELER

Biri gider, biri gelir
Bu dönmeler, değişmeler...

Tabiatın, cemiyetin,
Öz yolu var, öz akarı, inadı var.
Bebek, çocuk, cavan[1], koca!
Tek bir ömrün dört adı var,!
Değişiriz ölenecen[2],
Ne sen sensin, ne de ben ben.

Kıştan yaza, yazdan kışa,
Ne ad verek bu akışa ?
Mucizeli daire mi?
Fasıl da dört,
Bir ömrün dört adı gibi,

Nedir, kimdir, nizamlayan
Fasılların,
Nesillerin get gelini?[3]
Nasıl bulak, nerden bulak
Bu sihirli dairenin evvelini?

---

[1] cavan: genç
[2] ölenecen: ölene kadar
[3] get gelmek: gidip gelmek

Bulut yağış, dağ düz olur.
Gece dönüp gündüz olur.
Tabiatın iki yüzü.
Cemiyetin bin yüzü var.
Bir dileğin, bir meramın,
Bin eğrisi, bin düzü var.

Bu inmeler, bu düşmeler
Bu dönmeler, değişmeler,
Canavarı it eyledi.
Tabiat da, ağaçları giyindirip.
Sonra dönüp lüt[1] eyledi
Vaktin hükmü bir namerdi,
Birden bire put eyledi:

Birden bire yalan döner hakikate
Hakikatse yalan olur,
Ülkeleri talan eden saltanatlar,
Dönüp kendi talan olur.

Yalan zulmün kalkanıdır.
Her şey gibi,
Onun da var öz devranı
Kılıç değil, süngü değil
Gerçek deler, zulm denilen o kalkanı.

---

[1] lüt eylemek: soymak

Yalan zulmün taşlarına,
Boya çeken, hilesidir,
Hakikatin yağmurları,
O boyayı silesidir[1].

Onun hükmü bitmelidir
Gelen, bir gün gitmelidir.
Halden hale bu geçmeler,
Bu dönmeler, değişmeler,
Yahu! Nedir?
Değişmeyen bir şey varsa bu dünyada
O da yalnız değişmedir.

1999

---

[1] silesidir: silenidir

TANIT BENİ BANA

İlahi, yaratıp sen yoktan bizi,
Can verdin, kan verdin, hilkate kattın.
Sonra kendin yazıp talihimizi,
Bizi kendimize sen sır yarattın.

Ben kimim, ben neyim, Maksadım nedir?
Bildim ilk haddimi, son haddim nedir?
Ne idim ilahi, cevherden evvel?
Burdayım, nerdeydim bu yerden evvel?
Bin aşkın, bin fikrim kuluna döndüm.
Bin bir de dileğin yoluna döndüm.
Arzular yolunda saban çekenim.
Demek bir değilim, demek ben binim.
Ne üçün sen beni bir yaratmışsın?
Sen beni, kendime sır yaratmışsın.

Göz verdin, bu gözle her şeyi gördüm.
Yüz karış, bin karış öteyi gördüm.
Bu neyin sırrı ki, ancak birçe dem[1]
Özümü, kendimi asla göremem.

---

[1] dem: an

Bana kulak verdin, çok uzakları,
İşitebilirim, her ses bir alem!
Yıkılır içimde dert katmanları...
Onların sesini işitemiyorum.

"Tanıyor" zanneder, kendini hamı[1],
Aslında, kendini tanımaz insan.
Bir saat sonraki, hâl ahvalimi,
Niçin kulağıma fısıldamazsın?
Gafil bir darbeden korunam o gün.
Bizim bu dünyada kaderimizçin
Hayırla beraber şer yaratmışsın.
Bizi kendimize sır yaratmışsın.

Dünkü yanlışımdan öz[2] ibretime
Ne için ben bugün ders götürmürüm[3].
Uyup öz arzuma, öz niyetime.
Şeytanın fiilini niçin görmürüm.

Ya Rab, ümidim de, penahım da sen
Sana açılmıştır, her gece eller.
Sen bize, sen bize akıl vermişsin.
Şeytandan aciz mi aklımız meğer?

---

[1] hamı: herkes
[2] öz: kendi
[3] ders götürmek: ders almak

Akıl midede yok, akıl baştadır.
Belki ben başkayım, akıl başkadır.
İlahi! Sen bizi hür yaratmışsın.
Hürriyet içinde niçin insanı
Kendi kendisine sır yaratmışsın?

Bana duygu verdin ... şükür hüdaya.
Şükürler verdiğin, bu kadir paya![1]
Gafil işittiğim sesten, nağmeden,
Duygular saz tutar gönlümde birden.
O zaman içimde değer sim sime[2]
Döner duygularım şiirlerime .
O zaman sorarım, kimim, neyim ben?
Usanıp, bakarım yoktan varıma,
Anlayıp, işitip gördüklerimden,
Daha çok borçluyum duygularıma.

Ama duygular da aldatır beni,
Bilirim yanında çoktur günahım.
Seçebilmiyorum dosttan düşmanı.
Tanıt beni bana, tanıt Allah'ım.

Her zaman kendime, sırrım, tılsımım.
Aç bana sırrımı göreyim kimim.

2000

---

[1] pay: hediye, armağan
[2] sim: sazın teli

AHENK

Toprağın nefesi, yaprağın sesi
Suyun şırıltısı, kuşun nağmesi
Gurup şafakları, tan şafakları,
İlkimiz Âdem'den, Havva'dan beri,
Allah'ın dilidir...
O dili bilmek,
O dilden ahırı, evveli bilmek,
Hem işitebilmek, hem duyabilmek,
Gökteki renkleri okuyabilmek,
Bize Allah payı[1] - bir inanç gerek!

Allah'tan o payı enam isterim.
Şüpheden sıyrılan inam[2] isterim.
Ey Kadir Allahım! inanç ver bana
Renkteki hikmeti derkettir bana
Sesteki manayı işittir bana.
Âdeme dediğin o ilk söz nedir?
O ilk söz, kelime hangi dildedir?
Kendin yarattığın o söz var iken,
Seslerin diliyle konuştun niçin?
Renklerin diliyle konuştun niçin?

Hakkın şerbetini biz damla damla,
İçip ulaşırız sana inamla.
Eğer inanç varsa, demek ben varım.
Ateşte yanmaram, suda batmaram.

---

[1] pay: vergisi
[2] *inanı: inanç*

Allah, hikmetini ayan et bana,
O sırlı dilini sen öğret bana
Bilem, kuş ne diyor, bulak ne diyor?
Rüzgar ne, ağaç ne, yaprak ne diyor?
Hikmeti ne imiş, göklerin, yerin-
Ufukta kızaran elvan renklerin?

Göz kırpıp yıldızlar, bir be bir bize,
Göklerin sırrından ne diyor bize?
Âlemde her şeyin bir sonu varsa,
Akan duruyorsa, yanan sönerse,
Senin sığındığın sonsuzluk nedir?
Allahım! Kendin de, var ne, yok nedir?

Başımın üstünde bir kuş uçardı...
Onun da er ya geç konması vardı.
Seyrettim gökleri, seyrettim yeri,
Bana ses verirdi, sanki dağ dere.
İnançla dinledim, ben o sesleri
Gönül gözü ile baktım renklere
Ne sesi anladım, ne rengi duydum.
Yalnız onlardaki ahengi duydum,
İlahi! Belki de senin varlığın,
Bu güzel ahengin, bu uyarlığın[1]
İçinde saklıdır... Allah biz neyiz?
O sırrı bilmeye aciz bendeyiz.
Sonsuz hikmetini ayan et bana.
O sırlı dilini sen öğret bana.

2000

---

[1] uyarlık: ahenk, nizam

YALAN - GERÇEK

Zaman mı, devran mı, insan mı azgın?
Gerçek mazlum olup, yalan zulümkâr
Adı da uydurma olan bu halkın
Doğrusu mazlumdur, eğrisi gaddar.

Hakikat her zaman kapı dalında[1]
Benim hakikata yazığım gelir
Yalan düz donunda[2], düz paltarında[3]
Gerçeğin beline binip yükselir.

Yalan boyalıdır, gerçek boyasız
Yalanın yalanı renkle doğrulur.
Yalan yaygaracı, yalan hayasız
Gerçekse her zaman utangaç olur.

Yalan utanmadan şer, bühtanını
Söyler hakikatin yüzüne genşer[4]
Gerçekse dişine takıp canını
Yalanın yerine hacalet çeker.

---

[1] Kapı dalında: Kapı arkasında
[2] Don: Elbise
[3] Paltar: Giysi
[4] Yüzüne genşer: Yüzüne karşı

Yaman çalı basıp söz çelengini
Bilmeyiz gül hangi, diken hangidir
Öyle değiştirip sözler rengini
Bul görek düz hangi, yalan hangidir.

Neymiş hürriyetin zıddı- esaret?
Aynı olduğuna hayretteyem ben
Toprak azat oldu, ama bu millet
Azat olamadı esaretinden.

Ekim 2000

BENİM ANA DİLİM

Benim ana dilim, benim kimliğim
Pasportum, kendime öz hakimliğim.
Benim benliğimin füsunkârlığı
Konuşan kemâli aklıdır dilim.
Milletin varlığı, yurdun varlığı,
Senin varlığına bağlıdır, dilim.

Beni hem dedemle, hem de nevemle[1]
Bağlayıp uzanan tarih bağımsın.
Dünüm, geleceğim, üstelik hele
Benim söz hünerim, ses bayrağımsın.

Sensiz adım haram, vatanım haram
Ana sütü gibi helâlim-dilim
Sen nerede varsan orda ben varım

Ey benim yıldızım, hilâlim dilim.
Taşlardan süzüldün sen zaman zaman
Güzeldir suların taştan geçmesi
Yarandı dupduru damlalarından
Bayatı çeşmesi, destan çeşmesi

Sözü öz yerine koymak tehrini[2]
Üstâtlar öğretti bize bir be bir[3]
Senin kudretini, senin sihrini
Gösterdi dünyaya Fuzuli, Sabir.[4]

---

[1] Neve: Torun
[2] Tehrini:Usulünü
[3] Bir be bir: Birer birer
[4] Sabir:XX.Asır Azerbaycan Şairi

Benim anadilim, mucizem, sihrim
Duvarlar dağıtar, kapılar kırar
Bazen birce kelime, en derin fikrin
Üstüne nur salıp cilalandırar.

Farkını bilmeyip akla karanın
Adam var bu dili yad sayar bu gün
Dedesi bu dilde cephe yaranın
Kendi başka dilde konuşar bu gün

Hangini söyleyim, mis[1] mi, demir mi?
Yalnız öz sesinde çınlamıyor mu?
Mis sesi benzemez altın sesine
Onların dilidir onların sesi.
Benzemez bülbülün şakımasına
Karga garıltısı, keklik nağmesi

Ne yaprak, ne rüzgâr, ne metal, ne kuş
Seslenmir, ötmüyor özge[2] dilinde
Peki, bilmiyorum sana ne olmuş
Yad dilde ötürsen öz menzilinde[3]

Namustan habersiz, vicdandan uzak
Vazife kürsüsü merâmdır sana.
Vatanın dilini sevmeyen alçak
Vatanın ekmeği haramdır sana!

Ağustos 2000

---

[1] Mis: Bakır
[2] Özge: Yabancı
[3] Kendi ülkesinde yabancı dilde konuşmak

ONUN GÜCÜ HALKTA, KESERİ HAKTA

Ebulfez Elçibey' in hatırasına

Bizimle beraber bir büyük yaşar
Noksan arıyoruz ancak biz onda
Öyle ki, yitirdik hak aşıp taşar
Döner büyüklüğe noksan bir anda.

O, öz ışığını sokmaz her göze
Yalnız o dünyadan gönderir bize.

O, öz yüreğini millete verdi
Göğsünde milletin kalbi dövündü
Onun millet derdi, memleket derdi
Göğerip[1] cisminde kansere döndü.

Hele bu derde de "kısmetim" diye
Allah payı gibi O, şükran oldu
Şükranlık içinde o an ölüm de
Belki geldiğine pişiman oldu.

Tehdide, tahkire dözdü,[2] dinmedi
O namus yükünü taşıdı ancak
Kimsenin bahtına gıptalanmadı[3]
Kendi talihini yaşadı ancak.

---

[1] Göğermek: Sebep olmak, meydana gelmek
[2] Dözmek: Tahammül etmek, sabretmek
[3] Gıptalanmak: Gıpta etmek

Herkesi düşünen, seven, duyan kes[1]
Kıymadı kendine bir mutlu günü.
Bir gün kendi için yaşamayan kes
Halka kurban verdi bütün ömrünü.

Ona bu feraset nerdenmiş gören?
Onun gücü halkta, keseri hakta.
O, halkın önünde eğildiğinden
Tabutu önünde eğildi halk ta.

O baktı her zaman göklerden yere
Dünyadan namusla geçti Elçibey
O kabre göçmedi, sığmazdı kabre
Milletin ömrüne göçtü Elçibey.

Kalbi Azerbaycan, gözü Türkiye
Yaşadı "Türk" diye, öldü "Türk" diye.
Bağladı Turana O, imanını
Bu iman onunçün ömürden paha.
Meğer tesadüf mü? O, öz canını
Gidip Türkiye'de verdi Allah'a.

Yandı bizim için, duymadık onu,
Yetmedi[2] ışığı gözlerimize
O, öz ışığını, O, öz nurunu
Öteki dünyadan gönderdi bize.

24 Ağustos 2000

---

[1] Kes: Kimse
[2] Yetmedi: Ulaşmadı

CİSİM DEĞİL, RUHUM BEN

Kaybederim kendimi hoş demlerin içinde
Ben bulurum kendimi elemlerin içinde
Karga goz[1] ağacında "gak gak" deyip sevinir
Ağaçtaki yemine.
Bülbülse şakıyarak ahenk tutar içinde
Feryat eden gamına,
Halim, günüm, durumum değiştikçe anbean
Dem çekende kargayım, dert çekende bülbülüm.
Bülbülün şakıması karganın "gak gak" sesi,
Gam çekende özümüm, dem çekende özgesi[2].

Bin yıldır milyon yıldır,
Gam yüreği yüceltir, dem yüreği küçültür
Siz ey benim dertlerim, gamlarım, fikirlerim
Ey beni benleştiren benim gönül sırlarım.
Benden uzaklaşmayın
Dolun, ama taşmayın.
Siz benim ruhumsunuz, deyin, sizsiz neyim ben?
Sizdeyim, sizdeyim ben.
Gelin, yalnız sizinle tepeden tırnağa dek
Duyan bir yüreğim ben,
Kederim ben, ahım ben,
Dünya azaplarına fıtratımdan şahım ben.
Cism değil, ruhum ben

Ekim 2000

---

[1] Goz: Ceviz
[2] Özgesi: Başkası

SENİ DERK ETMEYE

Bir taraf beşiktir, bir taraf mezar,
Arada ömrümün yolu... birde ben
Mezardan o yanda bilmeyiz ne var
Mezardan bu yanı talihtir bilen

Gelenin, gidenin bu temennaya
Önce öz ricası, öz rızası yok,
Gelenin gidenin iki dünyaya
Dünyaya gelmemiş iddiası yok,

Geliriz, gideriz, ne hudut, ne had,
Geliyoruz niçin, niye bilmeden.
Ne imiş en ali, en uca maksat
Yokluktan varlığa getirilmeden?

Sınav mı? Allah'ım geç günahımdan
Sen kudret sahibi, ben senin kulun,
Geliriz, gideriz biz zaman zaman
Peki, sonu yok mu bu sonsuz yolun?

Sen saldın gönlüme bu soruları
Yoksa ben kimim ki? O dünkü toprak!
Benim sorularım azıcık bari
Seni derk etmeye arzumdur ancak.

14 Kasım 2000

SORU İŞARETİ

Sorular sorardık biz büyüklere
Öyle ki, dil açtık süzüp dört yanı.
-Su nedir? Od nedir, yıldız ne, gök ne?
Bilmek istiyorduk biz bu dünyayı...

-Kuş uçar, biz niye uçamıyoruz?
-Kuşun kanadı var.
-Bana kanat ver.
Vurup ayağını yere yavrucak
Göğe uçmak için kanat istiyor.

Ne imiş bu sözü söyleten ona?
Çocuk yarınından belki haliydi[1]?
Allah ki, o aklı vermiş insana
Er geç fezalara o, uçmalıydı...

Uçmak nasıl olur, hala bilmiyor
Ama inadından o çekilmiyor.
Bilmez, nedir doğru, ya nedir hata
Hala yetişmemiş, o kâldır[2] daha.
Gördüğü ne varsa geniş dünyada
Onunçin sualdir, sualdir daha.
Çocuk büyüdükçe her yıl gün be gün
Suale bürünür dünya onunçün.

---

[1] Hali: Hissetmek,Haberdar
[2] Kâldır: Olgunlaşmamış, olmamış, ham

Çocuk sorularla geçti mi hadden?
Sualdir her günün, her anın özü.
Yalnız bizimçin mi?
                                        Ezel-ebedden
Soruyla başlanmış dünyanın özü.
Soruyla başlamış dünya, bu haktır
Ama nidâ ile dağılacaktır.

Bir, iki, altı, dört! Düzensiz sayla
Düzenli dünyada bozar düzeni
Bazen de gülmeli sorularıyla
Tanımak istiyor çocuk, dünyayı.

Koşar kuş peşinde beleden bele[1]
Zanneder uçanı o, tutacaktır.
Dünyanın özü de onunçün hâlâ
Onun kendi gibi sade çocuktur.

Kuş uçar... o, bilmez kuş niye uçar?
Kuş uçar, onun da dünyası uçar.[2]
"Uçamadın" diyor, kuş sanki ona
Diklenip havaya kuş çok uzaktan.
O sonra bilecek, öz arzusuna
Çok zaman vaktinde erişemez insan.

---

[1] Beleden bele: Oradan oraya
[2] uçar: yıkılır, dağılır

Bilmiyor talih ne, ya kısmet nedir?
Bu dünya ne kadar hoş gelir ona.
Neler çekiyordu bir Allah bilir
O ilk arzusunun kırıldığına.

Öyle ki, yetişti ömrün yaz çağı
Dünya onun için bir cennet bağı.
Ömrün yaz çağında o, cüretlidir,
Kendini her işte ancak tek sanır.
Binlerce arzuya o niyetlidir
Umduğu ne varsa gelecek sanır.

Ömrün yaz çağında korku, ürküsüz
Baş vurar deryaya, el atar oda.
Sanır ki, gittiği yolları dümdüz,
Tükenir dünyaya soruları da.

Ömrün yaz çağında sanır, bildiği
Hayatı bilmeye yeterincedir.
Bilir yeri, göğü, bilir her şeyi
Ne korku? Zamanla pençe pençedir
Hayat onun için bir eğlencedir.

Ömrün yaz çağında öz kudretini
Bilip o, kendini ölümsüz sanır.
Gösterip gücünü, cesaretini
Bazen ölüm ile oyun oynayır.

Halâ anlamıyor ayırmak nedir
Uzağı yakından, boyunu enden.
Her işte nidadır! o, nefret edir
Beli bükük soru işaretinden.

Kuvveti, kudreti gider gün be gün
Kaybeder gücünü...
                                        Öyle ki ömrün
Gider son baharı, gelir kış faslı
Eğilir bedeni, bükülür beli.

Yürümez, o sanki yerde sürünür.
Vücudu benziyor eğri suale.
Ona hendek gibi derin görünür
Yolda rastladığı her çukur-çala[1].

Duymuyor, uzanır her uzak sese
Kah sağa çevrilir, kah sola döner.
Soru işareti! Nerede görse
Başını çevirip, ona gülümser.

Bir ömrü yaşayıp çok bilen koca
Kendisi suale çevrilen koca
Şimdi kimseye yok, özüne verir
Çocukken verdiği bin bir suali.
Çocuğa benziyor onun bu hali.

---

[1] Çala:Çukurluk

Kuşu uçurmuştu...
                    Yenilmiş gibi
Çaresiz bakmıştı o zaman göğe.
Kendi hazırlanır şimdi kuş gibi
Öbürü dünyaya uçup gitmeye.

Çocuğun verdiği bin bin sualler
Bu diri dünyayı bilmek içindir.
Kocanın verdiği derin sualler
Öbürü dünyayı bilmek içindir.

Öğrenmek istiyor zaman boyunca
Herkes, önledikçe torun, dedeyi
Çocuklar bu malum, eski, koskoca,
Kocalar[1] o meçhul, yeni dünyayı.

Umar sorusuna cevap Tanrıdan
O dünya haktırsa, nedir bu dünya?
O, bilmek istiyor hangisi yalan,
Hangisi insana doğrucu dünya?

O, göğe soruyor: -Şimdi ben kimim?
O, yere soruyor: - Şimdi ben kimim?
Kaderin hükmüne deyip teslimim,
Kadere soruyor: - Şimdi ben kimim?

---

[1] Koca: İhtiyar

Gideni dünyaya kuş bakışıydı.
Kuş bakışı gibi tez gelip geçen
O, ana soruyor: -Şimdi ben kimim?
Olanı yaşayıp geçmiş yaşıydı,
Kalana soruyor: -Şimdi ben kimim?

Alıp takâdını onu kahreden
Zayıf vücudunu tarumar eden
Zamana soruyor: -şimdi ben neyim?
Gümâna soruyor: -şimdi ben neyim?
Ben ki yaşamıştım, varolan yitmez.
Varolan o geçmiş nere gitti bes[1]?

Böylece gün be gün artar suali
Sualmiş insanın tercümeyhali.

7-8 Ağustos 2000

---

[1] Bes: Peki

EY DÜNKÜ KÖRPELER

Babası Türkiye Türkü annesi Azerbaycan Türkü olan *Ali Burhan Gündoğdu*'nun Büyük Türk Milletine layık bir evlat olması arzusuyla

Dün elinizden tutup derse yola saldığım
Her beladan koruyup, kaygınıza kaldığım
Ey benim körpelerim, ne diyeyim yıllara?
Hazan düştü öyle bil bahçedeki güllere.
Saçlarınız ağardı,
Siz ömrün güz faslına düştünüz birden bire.

Öz saçım ağaranda "saçlarıma den düşür
Her bakanda anamın yüreğine kan düşür"[1]
Deyip hele içimde öğünmüştüm gizlice
Kemale dolduğuma,[2]
Erkeklerin içinde bir erkek olduğuma...

Şimdi evlatlarımın ak saçını görende
Bildim anam ne çekmiş.
Anamı anlamakçin, anamın hislerini
Yaşamağım gerekmiş.
Şimdi bildim, evladın derdine yanmak nedir-
Saçınızın aklığı bugün beni titretir.

---

[1] 1957 yılında yazdığım "kara saçlar – ak saçlar" şiirimdeki mısralara işarettir.
[2] Kemale dolduğuma: Kemale erdiğime

Öz atalık borcumu ben ki hiç unutmadım
Kınıyorum kendimi niçin haber tutmadım
Kalbinizi karartıp saçınızı ağardan
O rüzgârdan, o kardan?

Azapları, dertleri nerde, ne vakt yediniz?
Benim çektiklerimi siz ki hiç çekmediniz.
Kaygılarım, dertlerim öz içimde laylanıp[1]
Gözlerimin ışığı, yüreğimin takati
Pay pay size paylanıp.
Öz cismimde bütünüm, ruhen dilimlenmişim
Sizin büyümenizde tam olup cemlenmişim.
Talihimden inciyip gamlara batanda da
Bizim hatalı dünya
Kanlı gadalı[2] dünya
Beni ağlatanda da
Çalışmışım, susmasın sizin gülüşleriniz
Hakikat olsun sizin o güzel düşleriniz
Sizin sevincinizçin derdimle yollaşmışım[3]
Sizi çınarlaştırıp ben ise kollaşmışım[4]
Ben zehir yemişim ki, siz şeker yiyesiniz
Ben azap çekmişim ki, siz “ohgay”[5] diyesiniz
Sizi yaşatmak için kendimi yandımışım
Yüreğimi coşturan,
Beni masallaştıran
Şirin duygularımla öz ahdimi kırmışım.

---

[1] Laylanıp: Katlanıp
[2] Kanlı, gadalı: Belalı, dertli
[3] Yollaşmışım:Barışmışım
[4] Kollaşmışım:Çalıya dönmek
[5] ohgay:oh be

Bu, benim ömür yolum! Bu size töhmet değil.
Omzunuza koyduğum yük değil, minnet değil.
Fedakarlık, dözümlük[1],kurbanlık da değil bu
Ben sadece olmadım vicdanımın oğrusu[2]
İstedim nabzınızla nabzım da bir döğünsün
İstedim benden de çok sizin ile öğünsün
Benim başı belalı bu azapkeş vatanım.
Hakkımdan yüce oldu atalık borcum benim.
Şimdi şükür Allah'a,
Her biriniz bu yurdun arkasında dağsınız
Ancak bir gerçek de var:
Saçınız ağarsa da benimçin uşaksınız
Eğer siz çocuksanız ya bu ak saçlar nedir?
Saçınızın aklığı niye beni titretir?
Bu sualin önünde cevabın da üstüne
Kara bir hat çekiler.
Onu bir gönlüm biler, bir de yaradan biler.
Sizse bileceksiniz benim torunlarımın
Saçları ağaranda, siz ey dünkü körpeler.

Mart 2000

[1] Dözümlük:tahammül, katlanma
[2] Oğrusu:Hırsızı

ECDADA BORCUMUZ

Çok sevdiğim kalem dostum Sabir Rüstemhanlı'ya
Ölülerinizi hayırla yadediniz
Hadis

İmandan, gümandan, esen külekten[1]
Bu millet bir nice yere bölündü.
Biri öbürünü iğnelemekten
Sanki çevrilerek akrebe döndü.

Bu ona şer atar, o buna bühtan
Allah kendi yetsin feryadımıza
Bıkıp kendimizi damgalamaktan
Şimdi de geçmişiz ecdadımıza.

İyiyi dışarda arıyoruz biz
Farkını bilmeden boşla dolunun
Savaş meydanından çekilmeğimiz
Adına yazılmış koç Köroğlu'nun:
"Yiğitlik on imiş, dokuzu kaçmak"
Bizim kimliğimiz bu imiş ancak?

Kendini küçültmek nerdendir bizde?
Nedir kendimize bu şer, bu bühtan?
Bizim aşağılık düşüncemizde
"Öküz olmaz imiş ev danasından."

---

[1] Külek: Rüzgar

“O altın götürüp ülkeden” diye
Bühtan da yamadık Resulzade’ye.
Ama bir ayarı olur yalanın
Gel dünü bu güne satma sen bu gün
Kendi baştan başa altın olanın
Neyine gerekmiş altın, bir düşün.

Sen Allah,[1] taş atma sen billur suya,
Gün gelir, vicdanın kınayar seni.
Amandır, koymayın karşı karşıya
Gelin Neriman’la Resulzade’yi[2]

“Babek[3] soy köküyle bizden değilmiş
Hatai İslam’ı ikiye bölmüş
Fetali[4] Allahsız, Vagif[5] baz[6] idi
Falansa azıcık kumarbaz idi
Geceli gündüzlü Hadi[7] dem idi
O ayyaş, bu fersiz, o bigam idi
Biri garazkârdı, biri hasisti
Bu ondan iyiydi, o bundan pisti
Nâtavan[8] böyleydi, Hacer[9] şöyleydi
Büyükler önünde o, bir köleydi

---

[1] Sen Allah: Allah Aşkına
[2] N. Nerimanov ve Resulzade Asrımızın başlarında farklı partilerde Azerbaycan’ın İstiklali İçin Çalışan Önderlerimizdir.
[3] Babek: 9. Asır Azerbaycan’ın milli kahramanı
[4] Fetali:19. Asır Azerbaycan büyük yazarı
[5] Vagif; XVll. Asır büyük Azerbaycan Şairi
[6] Baz: Çapkın
[7] Hadi; XX. Asır Azerbaycanın büyük filozof şairi
[8] Natavan; XlX.Asır Azerbaycan kadın şairi
[9] Hacer; Azerbaycan kadın kahramanı

Rahmet demiyoruz ama bir kere
Milleti yücelten rahmetlilere
Bir soran yok mudur peki, sen nesin?
Söyle, bu millete ne getirmişsin?
Sen bühtan attığın bu büyüklerin
Yüzde biri kadar ne iş görmüşsün?

"Divan şairleri" yaramaz bize
Yoktur uyarlığı zamanımıza.
Fikret'in oğlu da vazgeçti dinden
Gitti öz yurdundan, öz vatanından,
Hamit eserleri batı taklidi
Akif de, Fazıl da bir dindar idi"

Doğudan Batıya ferman gönderen
Atalar ne kadar cephe yardılar
Batının önünde Fatihlerimiz
"Bu gün yeni nesli utandırdılar."

Kendini küçülten ey Türk, bir düşün
İncele tarihi bir de derinden.
Niçin utanmıyor batılı bu gün
Atasının haçlı seferlerinden?

Yadların önünde kekelemekle
Dedeni, nineni lekelemekle
Niye geçmişini sen danıyorsun[1]?
Ulu şöhretini kıskanıyorsun,

---

[1] Danmak: İnkar etmek

Sözün doğruysa da deme arkadaş
Birine Turancı, birine yoldaş
Öyle bile olsa söyleme kardaş
Birine gasbıkâr, birine ayyaş

O vakitten sular akmış durulmuş
Çok şeyler değişmiş, bu ki sır değil.
Farklı düşünceler her zaman olmuş
Yarın da olacak, zaman bir değil.

Zirveden dereyi görmen ile sen
Övünme, bu değil uzak görenlik.
Dereden zirveyi gör, deyim ahsen!
İşte, buna derler erlik, erenlik.
Bugünün gözüyle sen düne baksan
Geçmişe yargıda yanılacaksan,

Evvel özümüzü görek , anlayak
Bize akıl verip o ulu tanrı.
Hiç görebildik mi biz on yıl gabak[1]
Bu gün gördüğümüz bu oyunları?

Çok şey ummadık mı biz atalardan?
Bu günkü dertlere biz yâdız meğer
Bizden öncekine kulp takmak asan[2],
O kulptan kendimiz azadız meğer?

---

[1] Gabak: Önce
[2] Asan: Kolay

Neriman kim idi?: vaktinin oğlu!
O vakit düşünemezdi o bizim gibi
Sor öz vicdanından: Bu ana yurdu
O senden, ya benden az mı severdi?

Gelin ataları ata sayak biz
Ulu mezarlara taş atmayak biz
Zaman hükmeyledi, dünya değişti
Bizden arkadaki ileri geçti
Dünya göz göresi şer atar bize
Biz de şer atarız öz dedemize
Ulu Atalara yol gösteririz
Nerde ayrılsak da burda biz biriz.

Hakkı ayaklarız biz hak adına
Dil uzun, el kısa, fikir derbeder
Ya Rab! Bu dünyada öz ecdadına
Çirkef atan var mı bu millet kadar?

Haziran 2000

RÜYA

Bu topraktan çimlenmişiz
Bu toprakla eğer birsek,
Eğer ömrün ne ilkini,
Ne sonunu bilmiyorsak
Yazılmasın baş taşıma
Doğum ölüm tarihleri
Sınırdayız,
Ne ileri yol bellidir,
Ne de geri.
Ne zaman ki, bu dünyayı terk ederiz,
Bu dünyanın yalnız rüya olduğunu
O dünyada derk ederiz.

8 Haziran 2000

NEFİS-İMAN

Güneşten hararet, sudan od aldık.
Süratin gücüyle göğe yükseldik.
Arzın bu ucuna yetirdik o an
Arzın o ucundan gelen sesini.
Işık süratini alıp ışıktan,
Yumruğa döndürdük yer küresini

Eski mizanları dağıtıp kırdık
Dağların belinden yollar aşırdık.
Dünyada çok şeyi değiştirmişiz
Dünyaya bir yeni biçim vermişiz.

Yalnız kendimizi değişmek çetin
Aciziz önünde zatın, fıtratın
Böldük bu dünyayı biz kıtalara
Bildik gecemizi, gündüzümüzü.
Dünyayı tanıdık: Bu dağ, bu dere
Ama tanımadık, öz özümüzü

Ben nerden gelmişim, bilebilmedim
Yönüm nereyedir, hâlâ bilmedim.
Bizden mi türüyor amellerimiz?
Bu soru önünde, bakarız göğe,
İlahi! ilke mi döneceğiz biz,
Yoksa başka yere, yahut hiçliğe?

Bilmedim dünyada meramım nedir?
Bilmedim helalim, haramım nedir?
Bazen de seçeriz, biz birbirinden,
Yanlış adımları, düz adımları.
Noksanı düzeltmek isteriz, neden
Değiştiremeyiz biz adımları?

O şeytan şerrinin peşin lezzeti
Bize unutturur nisye cenneti
Peşini umuyor yüreklerimiz
Onu bulamıyor, müphem nisyede.
Görünen dünyada aldanırız biz.
Sevinç peşindedir, dert gam nisyede.
Değiştiremiyor kendini insan,
Nefsimiz güçlüdür imanımızdan.

27 Aralık 2000

VİCDAN ŞAHİTLİĞİ

Bazen azap satar, gam alır beni.
Benim bu dünyada çok hatam olmuş.
Yanlışlar, kusurlar, hatalar beni,
Yeniden yaratan öz atam[1] olmuş.
Hatalar üstünde boy atmışım ben
Kendimi yeniden yaratmışım ben.

Sehvime,[2] hatama herkesten kabak[3]
Şahit de, hakim de vicdandır ancak.
Böyle bir makamda vekil lâl olur.
Hak keser, yalansa payimal olur.
Şahidim, vekilim, hakimim de ben
Kaçmak mümkün müdür bu mahkemeden ?
Vicdan şahitliği - gönüllü tutsak
Kendinden gönüllü intikam almak!

---

[1] ata: baba
[2] sehv: yanlış
[3] kabak: ileri

Vicdan şahitliği - bir hükümdar tek[1]
Kendine çektiğin öz sine dağın[2]
Vicdan şahitliği - kendini görmek
Bilerek kendine teslim olmağın[3].

Kendini görmeyen görmez özgeyi,
Sözünü anlamaz, özünü bilmez.
Özünü bilmeyen, bilmez kimseyi
Eğriye eğilir, düze eğilmez.
Şahidim, vekilim, hakimim de ben,
Kaçmak mümkün müdür bu mahkemeden ?

2000

---

[1] tek: gibi
[2] öz sine dağın: kendi kendini dağlamak
[3] olmağın: olman

KOTO

Japoncada koto kelimesi hem söz, hem de amel anlamına gelmektedir. (Özü-sözü bir olan)

Sözle işin, bir kelimede ifadesi,
Hakikatin, hakkın sesi.
Yürek dille birleşende,
Harabelik cennet olur.
Söz amelle birleşende,
Tayfa dönüp millet olur.

Bu makamda delebilmez
Hakikatin sinesini ak yalanlar.
Bu makamda olabilmez
İş yerine söz satanlar, söz alanlar.

And içse de yere göğe,
"İnanamam sözdür," diye
Dilimizde açık, aşikar,
Sözün yalan anlamı var.*

Bu makamda,
Söz oynadı öz yerinden
Söz düştü öz değerinden.

---

* Dilimizde sözün hem de yalan anlamı Fuzuli:
can sözdür eğer bilirse insan
sözdür ki, deyirler özgedir can

Belki de buradan gelir
Amelle söz ayrılığı.
Seçilmesi müşkül olan,
Eğriyle düz ayrılığı.

Belki de buradan gelir
Hakkın zorla barışması,
Yalan ile hakikatin
Birbirine karışması.
Lanet olsun eğriyle düz birliğine[1]
Kurban olam amelle söz birliğine!

Bahtiyardır hem hayrını,
Hem şerrini bilen millet.
Sözle amel arasında,
Sınırları silen millet.

Sözle amel birleşende, bir on oldu
Japon yalnız buna göre Japon oldu.

05.01.2000

---

[1] eğriyle düz birliği: doğruyla yanlışın beraberliği

ÖYLE YALNIZIM Kİ...

Göçtükçe dünyadan dostlarım bir bir,
Benim yaşıtlarım her yıl seyrelir.
Gizli bir azaba döner, benimçin
Tanıdığın yası, dostumun yası.
Baktıkça meclise, görürüm bu gün,
Yoktur etrafımda benden yaşlısı.

Herkesin bir nice can sırdaşıyla
Dünya güzelleşir, dünya dolurmuş.
Alır kıymetini yüzük kaşıyla
İnsan da insanla, insan olurmuş.

İyice boşalmış solum, sağım da
Ama bir zamanlar nağıldı[1] dünyam,
İnsana bağlıymış insanlığım da
Yaşıtlar göçtüler, dağıldı dünyam.

Dün düşünüyordum; daha ömür var.
Daha kış değilim, daha payızım[2]
O gün ki, göklerden, indi hayaller
Gördüm, kış da gelmiş, artık yalnızım.

---

[1] Nağıl: Masal
[2] Payız: Sonbahar

Sanki renkleri de bozarıp göğün,
Boşalmış benimçin bu dolu dünya.
Öyle ululları yitirdim, bu gün,
Düşmüş ululuktan bu ulu dünya,

Kovalayıp geçer şimdi yıl,yılı
Zamandan isteğim yoktur bir gile[1],
Sanki değişmiştir, dünyanın dili
Dil bulamıyorum ben dünya ile.

Sanırım iblisin son fitnesinden
Dağılıp, yeniden kuruldu dünya.
Bu yeni dünyayı tanıyamam ben.
Ben mi değişmişim, yoksa bu dünya?
Öyle yalnızım ki, vallah sanki ben,
Gurbete göçmüşüm öz vatanımdan.

2000

[1] Gile: damla

SEN DÜNYANIN İŞİNE BAK

Çok aldanıp
“Hak bendedir” –diyenlerin ses küyüne[1]
İnanmadım gözlerimin gördüğüne.
Devranın gidişine bak
Sen dünyanın işine bak
Gökte uçan yılanına,
Yerde gezen kuşuna bak,

Göz görse de kulaklar kar, dilse lâldır,
Belki zaman daha kaldır?
Gönüllerse hem konuşur, hem işitir
Gördüğüne öz içinde isyan edir,
Sanki her şey yerindedir
Eski devrin hakkı yiyen dişine bak
Sen dünyanın işine bak.

Melik Memmet[2] daha yatır, Dev oyaktır
Şimdi her şey baş ayaktır!
Yalan gerçek kılıfında,
Hakikatse yalan olan bir zamanda,
Akillerin kafaları
Ayaklarda topa dönen bir zamanda
Cahillerin hüküm veren başına bak
Sen dünyanın işine bak.

---

[1] Küyüne: Gürültü, bağırtı
[2] masal kahramanı

Kel Hamzalar iş başında,
Koç Köroğlu mehter[1] olup
Namus, vicdan erkeklerin fersizliği,
Talancılık hüner olup
Gönüllerde yuva kuran gazapları,
Kinleri gör
Namusunu yiyemeyen binleri gör,
Namusunu satıp yiyen beşine bak
Sen dünyanın işine bak,

Köle görüp ulumuzu
Bey de yaptık kulumuzu,
Yediler dop dolumuzu
Bize kalan boşuna bak
Baharın tam ortasında
Bu zamanın kışına bak
Sen dünyanın işine bak,

Yuvasından zorla göçen
Yüreğinden neler geçen
Arzuları meler geçen
Kaçkınların, göçkünlerin
Hasretiyle hoş günlerin
Gözden akan yaşına bak,
Sen dünyanın işine bak

Dedesini dananların[2]
Yadlara aldananların

---

[1] Mehter: At bakıcısı
[2] Danmak: İnkâr etmek

Talihine biz beledik
Bir geceyi deekeledik
Benliğini değiştikçe
Fare kovan kedi oldu
Dünenki kaplanın adı.
Kükrer idi bir zamanlar
Şimdi dönüp miyavladı
Ayak değmez ormanlardan
Köşelere düşene bak,
Sen dünyanın işine bak,

Ağlamaktır gülüşümüz
Demir imiş gümüşümüz
Düşman doğru bizse yalan
Soyu, sopu demir olan
Özgenin[1] "gümüşüne" bak
Sen dünyanın işine bak

Günahkârız, elimizle
Kabrimizi kazan olduk
Kendimize "yeni talih" yazan olduk
Şimdi işte o yeninin,
O boş boğaz gevezenin
Başımıza yağdırdığı taşına bak
Sen dünyanın işine bak

14 Ağustos 2000

---

[1] Özge:Yabancı

GÖZYAŞLARI

Nerde gam var, gözyaşı var orda varım
Ama özüm ağlamayı becermirem
Beni yordu talihimle savaşlarım,
Yüreğimde düğümlenip göz yaşlarım
Ah çekerim, dert yürekten çıkamıyor
Yaşa dönüp gözlerimden akamıyor

Tek kalmışım, göçüp gitti hemyaşlarım
Yüreğime damlar benim göz yaşlarım
Göz yaşları yüze düşse gelip geçer
Göz yaşları kalbe düşse delip geçer.

Ağustos 2000

GAM KENDİ BULUR BENİ

Dünya gamla yoğrulup
Gam dünyanın yaştaşı
Gam benim sırdaşımdır,
Ya ben gamın sırdaşı?

Nerde bir dertli görsem
Sen o yerden sor beni
Ben gamı aramırım
Gam kendi bulur beni

Gamım-sevinç kaynağım
Derdim-gönül sırdaşım
Akar damarlarımdan
Kan yerine göz yaşım.

Gam beni tek koyanda
Komşudan dilenmişim
Kundağa belenmedim,
Derdime belenmişim.

Eylül 2000

AVI YOK, DAĞI GÖSTER

Su bulanıp çıktığı
İlkin kaynağı göster
Sonra akıp geldiği
Yolu yolağı göster

Sayıp kusurlarını
Sen gel açma aranı
Herkes görür karanı
Sen bana akı göster

Yaz gelmemiş elbeel
Sıcakta ısınma gel
Koyun kuzudan evvel
Otu, yaylağı göster

Deme sen bir, ben beşim,
Vaktdan ders götürmüşüm
Kuduz iti görmüşüm,
Bana çomağı göster,

Çirkef atıp kuyuya
Bühtan deme sen suya
Vurabilen avcıya
Avı yok, dağı göster.

Ağustos 2000

GECİKME

Ben her zaman bu günden yarına göz dikmişim
Ama özüm özümle görüşe gecikmişim
Yığın yığın işlerim.
Kalemle dostluğumdan çimlenen verdişlerim[1].
Beni vurdu kah yere, kah da uçurdu göğe
Geciktim ömrüm boyu kendimle görüşmeye.
Izdıraplar içinde yok olsam da varımdan
Gecikmişim yaz boyu sıcak göz yaşlarımdan
Su verip büyüttüğüm beherime[2], barıma.
Gecikmişim içimde doğan arzularıma.
Gecikmişim hayatı hayatımdan ummaya
Gecikmişim en yüce en mukaddes hissimin
Başına dolanmaya.
Gecikmişim çoğunu azabıyla bezdiren
Banaysa kanat veren
Her gama yok, Allah'ın sevdiği bendesine
Pay gibi gönderdiği o muhteşem gama da.
Gecikmişim uzakta meleyen aşkıma da.
İmkân da bulmamışım kendimle tek kalmaya
Özümden küstürdüğüm sınık, kırık kalbimi
Bir gün ele almaya.

---

[1] Verdiş: Alışkanlık, tecrübe neticesinde elde edilen iş becerisi
[2] Beher: meyve

Vallah, kendim kendime yetemiyorum daha.
Saklambaç oynuyoruz, yol uzun, öz özümü
Tutamıyorum daha.
Ne zaman ki yorulup çekilirim tekliğe
Talihimle barışıp yendiririm başımı
Amansız gerçekliğe...
Hiç deme bu dünyanın eğrisi de, düzü de
Zaman ile yarışda gecikmenin özü de
Yalan imiş ak yalan!
Belki de talihimmiş beni ömrüm boyunca
Kendimden ayrı salan.

Çekerim gündüzümün hesabını her gece
Öz özümle gizlice.
Yanlış adımlarımı anlayınca sonradan
Bin bir azap çekmişim
Dünyaya gelmekte de galiba gecikmişim.

12.07.2000

TAMAH

Dedeler derdi ki, sabret, şükreyle
Yemek mümkün değil kısmetten artık.
Şimdi şeytan ile verip el ele
Kısmete diyorlar, bitti zamanın
Bu yeni meydandan çekil sen artık

Allahın verdiği payı, kısmeti
Şimdi Allah değil, bendeler[1] böler
Çalıp çırpıyorlar bu memleketi,
Şimdi hayır bölmez, şimdi şer böler
İnsanlık nasıl da unutulurmuş
İnsanda ne kadar tamah olurmuş.

Tamah yüreklerden çalıp mürveti[2]
Nefse hak giysisi giydiriyorlar.
Bahtın elinden de alıp kısmeti
Bahta da yeni bir baht veriyorlar.

Kızıp heris gözler, bozarıp yüzler
Boynuz boynuzadır şimdi öküzler
Hırsız hırsız ile öpüşür şimdi
Hırsızdan hırsıza pay düşür şimdi
Alır öz payını çalan çalandan
İt de koyun umar şimdi çobandan.

---

[1] Bendeler: Kullar
[2] Mürvet: İnsanlık, Yiğitlik, Mertlik

Rengini, yüzünü değişti alem
Deyirler koy yiyen yiyenin olsun
Demezler yüzünü ben götürmüşüm
Ne olur, biri de koy senin olsun

Girip öz kınına her kes kul teki[1]
Açılan eller de haktan kesilmiş
Tamah bıçağıyla içimizdeki
Namus damarımız çoktan kesilmiş

Hakikat ölüdür, yalan dipdiri
Eğrilik işleyip kana, iliğe
Çok işte kalsak da herkesten geri
Rüşvette çıkmışız birinciliğe[2]

Ben böyle görürüm, iş işten geçip
Yürek piyleniptir[3], baş piyleniptir
Tamahın kılıcı ateşten geçip
Zulmün taşı ile bileyleniptir.

Kasım 2000

---

[1] Teki: Gibi
[2] Dünya bankasının ilan ettiğine göre Azerbaycan rüşvette birinciliği kazanmıştır.
[3] Piyleniptir: Pervasızlaşıp

AZERİ İLE TÜRK ARASINDA

Bu cansız âlemde sıralanmıştır.
Her şey yumuşakla berk[1] arasında
Akıl gözü ile farkı görürsün
Asıl sehavetle görk[2] arasında

Çok şey bu dünyada unutulsa da
Sen dün boşalttığın, bugün dolsa da
Fikrimiz, aşkımız aynı olsa da
Fark yok mu kast ile erk[3] arasında?

Vakittir eskiye yeni renk veren
Bir yandan uçuran, bir yandan kuran
Aslında aynıdır, zamandır duran
Dubluyonka[4] ile kürk arasında

Dünen uyuyanlar bugün uyanmış
Gördüğü rüyayı hakikat sanmış.
Dedenle kendinin yaşı dayanmış[5]
Giydiyin şapkayla börk[6] arasında.

---

[1] berk: sert
[2] görk: gösteriş, başkalarına kendini göstermek
[3] erk: aralarında teklif olmama, samimiyet
[4] dubluyonka: Deri palto eskiden sedece yaşlılar giyerdi, şimdi ise, genç, ihtiyar, erkek, kadın,aydın, aydın olmayan herkes giymektedir.
[5] dayanmış: durmuş
[6] börk: fes

Dünya'da bölünür gece-gündüze
Yalana, gerçeğe, eyriye, düze
En büyük hakikat açılır bize.
Görüp hissetmekle derk arasında

Ben dedim, sen dedin, yine ben dedim
Bir adım geriye çekilemedim
Sen gördüğün farkı görebilmedim.
Vallah, Azerile Türk arasında

Ağustos, 2000

NEYLEMELİ

Kuş okudu, ferahlandık
Taş okusa neylemeli?
Örümcekse tor[1] dokudu
Kol[2] dokusa neylemeli?

Dedim, dünya bir temaşa
Her arzumuz geldi başa
Dediklerin baştan başa
Boş uykuysa[3] neylemeli?

Sesimiz yok, küyümüz[4] var
Okumuz yok, yayımız var
Deme gelmiş çayımız var
Şeker yoksa neylemeli?

Yalanlardan cana doyduk
Ona uyduk, buna uyduk
Et kokuştu, tuza koyduk
Tuz kokuşsa neylemeli?

19 Şubat 2000

---

[1] Tor: Ağ
[2] Kol: Çalı
[3] Uyku: Rüya
[4] Küy: Gürültü

OLMADIM

Tuttum gittim öz yolumu
Hiç bıkmadım yorulmadım
İnişlerde, yokuşlarda
Eğilmedim, burulmadım

Yaşadım öz alemimde
Dalga kırdım söz gemimde
Hem neşemde, hem gamımda
Bütün oldum, kem olmadım[1]

Okuyup Hak kitabını
Çektim dünya azabını
Çok içtim gam şarabını
Bir kez olsun dem olmadım[2]

Bugünümden perikmişim[3]
Geleceğe göz dikmişim
Ömrüm boyu dert çekmişim
Ama derde yem olmadım

Kader bana kast eyledi
İnanç onu üsteledi
Beni bana dost eyledi
Nadana teslim olmadım

Ekim 2001

---

[1] kem olmak: yarım olmak
[2] dem olmak: sarhoş olmak
[3] perikmek: uzak düşmek

MİLLETE HİZMET

Bir milleti yüz topluma, yüz tayfaya böldük.
Böldükçe küçüldük ve küçüldükçe üzüldük.
Bir ise eğer milletimiz, birse bu toprak,
Bir olmalıdır ülkede bir ülkümüz ancak.

Daim dolanır bir okun etrafına perger.
Yurttan savayı[1] kimseye yok bende itaat.
Bir maksadımız, bir yolumuz, bir sözümüz var.
Bir fırkaya, bir şahsa değil, millete hizmet.

Şubat, 2001

---

[1] savayı: başka

ZAMANCA GURBETTE

Hergün artar azabım.
Görürüm, son haddeyim.
Seher akşam kendimle
Ben gizli sohbetteyim.

Teklikte vallah çokum.
Çoklukta bir kolluğum[1].
Gamım yoksa ben yokum,
Gamımla vahdetteyim.

Ezilende doğrular...
Yalanlar da doğrular,
Çoğaldıkça oğrular[2]
Doğruya hasretteyim.

Böyle yaşamak çetin!
Pençesinde zilletin.
Hakkı için milletin
Haksıza minnetteyim.

Hoş güne hasret olduk.
Anladım, kısmette yok.
Mekanca gurbette yok,
Zamanca gurbetteyim.

2001

---

[1] kolluk: tek başına yetişen çalı
[2] oğru: hırsız

ADSIZ ŞİİR

Gözümde göllendi, güllendi yaşlar
Dağıldı başımdan dostlar, tanışlar
Bedbahtlık- yüreğe çapraz dağ çeken
Tekliğin zamanda ikiz kardeşi
Teklik – gönül sıkan, teklik bel büken
Dünyanın en büyük, en ağır taşı!

Yalan bin boyalı, gerçek boyasız
Yalan-kıpkırmızı, gerçek- ak olur
Yalan kışkırıkçı, yalan hayasız
Gerçekse her zaman utancak[1] olur.

Şubat 2001

---

[1] utancak: utangaç

HÜRRİYETE MUHTAÇ

Dünyaya gelenden hepimiz hürmete muhtaç.
Zahmet çekenin, zahmeti bir kıymete muhtaç.
Senden hareket, Tanrı'dan ancak berekettir.
Her galip olan, aşkla bir zahmete muhtaç.
Dünya alıyor nurunu daim ululardan.
Her halk ve cemiyyet ulu şahsiyete muhtaç.
Evvelce dilek, sonra hayal; sonra ameller,
En üstün emel, önce büyük niyyete muhtaç.
Azad yaşamak, hür yaşamak insanın hakkı,
İnsan olan ekmek kadar hürriyyete muhtaç.

Şubat 2001

DİLEKLERİN RİCASI*

Mektuplar yığın yığın, mektuplar galak galak.[1]
Kimi benden iş umar, kimi menzil, kimi hak.
Bu milletin hakkını yiyen haksız "haklılar"
Hakkından çok götüren bu eli çomaklılar
Yarışır bir biriyle, son haddedir bu yarış.
Azap dolu, dert dolu bu mektuplar yalvarış!
Dileklerin ricası, yüreklerin nalesi[2],
Benden yardım isteyen aman sesi, ah sesi.
Elleri kapılardan yüzülen çaresizler[3]
Benden ümit bekleyip derdine derman diler.
Temenniler, ricalar beni içten sarsıdar.
Od, aleve bürünmüş yalvarışlar, naleler
Yüz gözümü karsıdar[4]
Bilirim, onlar için ben son ümit yeriyim,
Onların nazarında hakikat askeriyim.
Ama onlar ne bilsin, ne bilsin çoktan beri
Benim hükmüm, kudretim, zulmün dar kapısından
Geçemiyor içeri.

---

* Şair her gün okurlarından onlarca mektup almaktadır. Bu mektuplarda herkes, şairden dertlerine derman olmasını, işlerini halletmesini, kendine yardımcı olmasını kısacası halledemedikleri problemleri çözmesini istiyorlar. Çünkü şairi milletin büyüğü olarak görmektedirler (AN).

[1] Galak galak:Tomar tomar

[2] Nale:Feryat, figan

[3] Makam, mevki sahiplerine yapılan müracaatlar,ricalar kabul edilmeyince şairden medet umuyorlar(AN).

[4] Karsıdar:Yandırır

Elimde hak kılıcı kesemiyor yalanı-
Yedi başlı yılanı.
Ülkede hak kılıcı çoktan düşmüş keserden
Korusun Allah bizi bundan da beş beterden.

Ey! beni kadir sanıp, benden imdat isteyen
En sıradan hakkını makam sahiplerinden
Bir mükafat isteyen,
Benim derd-i serimi
Benim çektiklerimi
Çekebilseydin eğer, derdine dert demezdin,
El açıp öz hakkını sen benden istemezdin.

28 Mart 2001

SÜKUT, HAYAL, MUHABBET,

Müslüman'ın bir saatlik tefekkürü bir yıllık nafile ibadetten evladır
Hadis.

Ben sükuta göçmüşüm, sükut benim oylağım.[1]
Ben hayale göçmüşüm,
Hayal- arzularımı hakikata götüren
Elimdeki bayrağım.
Hayal gökte kanadım.
Yerde çapan Kırat'ım,
Denizdeyse yelkenim.
Sükut- mabedim benim!
Bıkmışım bu dünyanın hayli küylü sesinden
Sanırım kurtarmışım yerin cazibesinden.
Yerde her şey ölçülür, her şeyin bir haddi var.
Yerde deryaların da öz cezri var, meddi var.
Yerin kanunlarına baş eğmeyen hayalim
Benim sonsuz aşkımı sonsuzluğa taşıyor.
Sükutumla kol kola orda rahat yaşıyor
Bu hayatın şartı yok.
Varla yokun dünyada benim için farkı yok.

---

[1] oylak: Mesken

Kavuştuğum sükutu ama işitirim ben
İşittiğim bu sükut daha güçlü seslenir
Dünyanın ses küyünden.
Belki benim içimde çarpışan fikirlerin
Gür sesidir bu sükut.
Arzumun karşıdaki engellere vurduğu
Darbesidir bu sükut.
Hayal, sükut, muhabbet- şeref yolum, şan yolum
Allah'ın dergâhına beni götüren yolum.
Sükutu anlamayan ebedi gaflettedir.
Bir çerçeve içinde hangiyse bir haddedir.
Sükutun feryadını işitenler, duyanlar
Sonsuz ibadettedir.

Nisan 2001

BİR CANIN İÇİNDE...

Gör beni Allah'ım nasıl yaratmış
Sağım sakin hava, solum boran, kar.
Zulmette oyağım[1], ışıkta yatmış
Bir canın içinde nice halim var.

Bellidir, görünmez içim her göze
Alem habersizdir çektiklerimden.
Ruhumda, duygumda her gün bir taze
Kıt'ayı keşfeden bir seyyahım ben.

Bulduğum kıt'ada yer zolak zolak[2]
Çayırlar, çemenler, dereler, dağlar.
Toprağın üstünü görürüm, ancak
Toprağın altından ne haberim var?
Gör beni Allah'ım nasıl yaratmış
Zulmette oyağım, ışıkta yatmış.

Mart 2001

---

[1] Uyanık
[2] Çizgi çizgi

NİYE?

Korkaktan cesareti,
Kabadan nezaketi,
Hainden diyaneti
Öğrenmişim hemişe[1]
Ama ta çoktan beri
Hayretteyim bir işe:
Niye minnettar gibi
Bildirmedim hissimi
Ben ömrümde bir kere
Beni öğretenlere?

Mart 2001

---

[1] Her zaman

GEREKSİZ

Od almazdı bir zaman bu derdimden o derdim.
"Ben çıkmaya tepe yok, yüce bir dağ isterdim."[*]
Birce diki çıkmaya şimdi ferasetim yok.
Ayak üstte durmaya bir lahza takatim yok.
Kuvvetimi yitirip ben kendimi danmışım[1]
Ömrü günü harcayıp, şan şöhret kazanmışım.
Şimdi şan şöhretimden nârazıyım yoksa ben?
Meğer bu değil miydi geceleri eriten
Gündüzleri öğüten zahmetimin meramı?
Meğer kazanmadım mı bu adın hesabına
Bu günkü ihtiramı?
Ben içeri girince ayağa kalksalar da,
Meclislerin başında beni oturtsalar da
Her şey benim gözümde şimdi başka renk alıp.
Tanıdığım bu dünya benim gibi kocalıp.
Şimdi kendi içimde batıp unutulmuşum,
Artık kendim için de ben gereksiz olmuşum.

Mart 2001

---

[*] 60. Yıllarda yazdığım "Dağda şelale gibi" şiirimden mısra.
[1] İnkâr etmişim

ALLAH BENİ BÖYLE AĞLAT

24 Ağustos 2001 "Türk Yıldızları'nın Bakü semalarında yaptıkları gösteri münasebeti ile

Öz helal "Türk Yıldızlarım"
Uçtu benim öz göğümde
Aslan gücü, kaplan azmi
Duydum o gün bileğimde.
Bana parmak gösterene
Öz yerini bellettiler[1]
Onlar Bakü semasına
Yürek şekli resmettiler.
Dediler ki, sizinledir
Daim bizim yüreğimiz-
Her aşkımız, dileğimiz.

---

[1] Bellettiler: Gösterdiler

Sen ey bana güç gösterip
Bazen beni hedeleyen![1]
Onlar sana gösterdi ki,
Tek değilim dünyada ben
O gün bakıp gökte uçan yıldızlara
Ben kendimi arkalı bir dağ sayırdım
Sevincimden ağlayırdım.
Biz bir daha anlıyorduk
Nedir inam, nedir inat.
Ben ağladım sevincimden
Allah, beni ağlatanda böyle ağlat.

24 Ağustos 2001

[1] Korkutmak, tehdit etmek

TANRI TÜRKÜ KORUSUN

Son zamanlarda Azerbaycan matbuatında "*Tanrı Türkü Korusun*" temennimize karşı çıkanlar meydana gelmiştir.

Türk oğlu tarih boyu
Hayırdan, şerden geçip.
Zaman Türkü koruyup,
Türk asırlardan geçip.

Türk deyip ta gadimden
Tarihe öz sözünü.
Savaş meydanlarında
Yetiştirdi özünü.

Tarihle bir yaştadır
Bizim tarih yaşımız.
Neden seni korkutur
"Tanrı Türkü Korusun"-
Duamız, alkışımız?

Ben anlayamıyorum
Türk oğlu isen özün
Türk'ün korunmasından
Niye korkuya düştün?

"Tanrı Türkü korusun"
Atılan taş mı sana?
Bizim bu alkışımız
Yoksa kargış[1] mı sana? 05.09.2001

---

[1] Kargış:Beddua, lanet

GİTTİĞİN YOL

Yitirmişiz kökten gelen
Aslımızı, mayamızı.
Sakız gibi çiğniyoruz
Abrımızı, hayamızı.

Niçin unutmuşuz dünden
İyiyi götürmeyi biz?
Geriye baktığın kadar
İleriyi görmeyi biz?

Ölü dede babamızdan
Biz diriler küsen olduk.
Nefsimizin bıçağıyla
Aslımızı kesen olduk.

Dur ey bacım, dur kardeşim
Düşünelim kastımızı.
Bilek nere götürecek
Gittiğimiz bu yol bizi.

Ağustos 2001

DOĞUM HAKSIZ, ÖLÜM HAKLI

İsteğime yol gedirem
Gözüm bağlı, sinem dağlı
Ben dünyaya neylemişem
Bana bakır gaşgabaklı[1]

Gamım şahtır, bense vezir
Her emrine ben müntezir
Sevinç benden kenar gezir
Oldum derdime adaklı.[2]

Baktım sağa, döndüm sola
Nefsime koydum gadağa[3].
Beni koymur yaşamaya.
Neyleyirem ben bu aklı?

Ben bu dağı çapamadım.
İsteğimden kopamadım
Gezdiğimi tapamadım[4].
Aradım eli çıraklı.

"Doğum haktır"- diyen yoktur
Herkes deyir ölüm haktır.
Dünyada herkes konaktır.[5]
Doğum haksız, ölüm haklı. Ekim 2001

---

[1] gaşgabak: somurtmak
[2] adaklı: nişanlı
[3] gadağa: yasak
[4] tapamadım: bulamadım
[5] konak: konuk, misafir

YETER Mİ?

Allah'ın verdiği bu aciz akıl
O'nu derk etmeye bize yeter mi?
Ne kadar istesen göğe secde kıl,
Görünmezi görmek göze yeter mi?

Elimiz uzundur, aklımız gödek[1]
Bir taşın üstünde bir bostan ekmek
İnsan yüreğinin resmini çekmek
Allah'ım, bir renge, boza yeter mi?

Kalbimi şiirimle diyenden beri,
Sandım sözümdedir fikrin cevheri
Sorurum duyduğum derinlikleri
Hissim kadar demek söze yeter mi?

Ekim 2001

---

[1] Gödek: Kısa

HERKESİN KENDİ PAYI

Düşüp yokuş boyu yolun ağına[1]
Çıktık dostlar ile "Han Yaylağına"[2]
Hava seyrelermiş[3] hiç deme dağda.
Bir taraf deredir, bir taraf yaldı[4]
Zirvenin ucunda, en yücelikte
Nefesim daraldı, gözüm karardı.
Papağa benziyor dağda bineler[5].
Gölgeli kayalar gün sorağında.
Masallar söylüyor bizim nineler
Kışın aranında,[6] yazın dağında.

---

[1] Yolun açılmış yeri
[2] Şekide 1700 metre yükseklikte olan dağın adıdır. Bu yıl Tehran adlı iş adamı vaktiyle yalnız atlarla ve katırlarla çıkıla bilen o dağa kendi hesabından yol çekmiştir.
[3] Oksijen azalması
[4] tepe
[5] Çoban evleri
[6] Ovada

Başımın üstünde bir kartal süzür
Bulut denizinde öylebil yüzür
Gerer sinesini esen yellere
İti gözlerini zilleyip[1] yere
Kartal av arıyor kalktığı dağdan
Hayret ediyorum o yücelikten
Yerde böceği de görebilermiş
Allah kartala da bu gücü vermiş

Herkesin öz payı, ey insan düşün!
O ulu yaradan, yaşamak için
Kartala iti göz, kaplana pençe,
Şire kuvvet verip, bize düşünce.

2001

---

[1] Dikip

RUH DA KOCALARMIŞ

Yasemen kokusu kızıl gül ıtrı,
Çınar yüceliği, karanfil ıtrı,
Körpe budaklarda, çiçek düğmesi[1]
Pınar şırıltısı, bülbül nağmesi
Bir vakt oynatırdı yerimden beni,
Şimdi terpetmiyor ya, neden beni?
Zamanın hükmüne başımı eğdim
Ruh da kocalarmış, nerden bileyim?
Her şey bu dünyada geldi gidermiş
Kocalık ruhu da zayıflatırmış
Anladım gözümden dünya düşünce
Ruhum kefenlenir cismimden önce.

1997

---

[1] Düğme: Tomurcuk

ALIŞMIŞIM DÖZÜME

Hakka nicat aradım
Bir dediler yüzüme
Yalanı gerçek gibi,
Söylediler yüzüme.

Bunu kadere yozdum
Ancak doğruyu yazdım.
Aldandıkça uduzdum[1]
Ben özümü özüme.

Hayal göklerden indi
Teklenmişim ben şimdi
Zulüm arşa direndi
Alışmışım dözüme.

Unutmakçin bu gamı
Ölüm son netice mi?
Calamışam[2] gecemi
Ümitsiz gündüzüme.

Haziran 2001

---

[1] Uduzmak: Kaybetmek, yenilmek
[2] Calamak: Birbirine bağlamak, katmak

OLMADIM

Tutup gittim öz yolumu
İncimedim, yorulmadım.
İnişlerde, yokuşlarda
Eğilmedim, burulmadım.

Yaşadım öz alemimde
Dalga kırdım söz gemimde
Hem neşemde, hem gamımda
Bütün oldum, kem[1] olmadım.

Okuyup Hakk kitabını
Çektim dünya azabını
Çok içtim gam şarabını
Bir defa da dem[2] olmadım

Bu günümden perikmişim[3]
Geleceye göz dikmişim.
Ömrüm boyu dert çekmişim
Ama derde yem olmadım.

Kader bana kast eyledi
İnanç onu üsteledi
Beni bana dost eyledi
Nadana teslim olmadım.

Ekim 2001

---

[1] Kem: Yarım
[2] Dem: Sarhoş
[3] Perikmek: Uzak düşmek

KENDİMLE SOHBET

Bu yaşta ne kadar kohum kardeşi
Atamı, anamı, dostu, sırdaşı
Görünmez dünyaya yola salmışım,
Görünen dünyada yalnız kalmışım.

Bu iki dünyanın arasında ben
Hesap istiyorum kendi kendimden.
Bu hak divanında sorgu, sual çok.
Yüz cevap susturmaz birce sorunu.
Görünmez dünyadan haber veren yok,
Görünen dünyada görürem sonu.

Yaşıtlar tükenip, dostlar seyrelip
Neynim, gençler ile bir ülfetim yok.
Tekliğin vehminden çok vakt kövrelip[1]
İçimde batıram, hemsohbetim yok.

Kendimden kendime çoktur gıybetim,
Kimseyi danlağa[2] dil dönebilmir.
Onunla, bununla bitip sohbetim,
Kendimle sohbetim tükenebilmir.

16.05.2002

---

[1] Kövrelip: Duygulanıp
[2] Danlağa: Akıl vermeye

RABBİM

O kadar dert çektik, beraber oldu
Haftalar aylara, ay yıla, Rabbim.
Beni elden saldı ömrün yolları
Çatınca sonuncu menzile Rabbim.

Derdin sikletini taş çekebilmir
Anın yıktığını yıl dikebilmir
Yüreğin yükünü can çekebilmir
Çektikçe çoğalır o hale, Rabbim.

Fikir düğüm düştü, akıl dolaştı.
Gitmek istediği yolu da şaştı.
Azap dalgaları başımdan aştı
Çıkart ben batanı sahile Rabbim.

Gönül çok aradı kıblegâhını
Yalnız sende buldu öz penahını.
Öten yıllarımın bin günahını
Çılgın gençliğime affeyle Rabbim.

Nisan

BU GÜNÜM BEN

Bir vakt düşünürdüm deli gönlümle beraber
Ben bir bütünüm, vahidim, alemde seraser.[1]
Rabbim, bu düşüncemde yanıldım, bu da yanlış!
İdrakte yalan, histe yalan, duygu da yanlış!
Kurtar beni sen ruhuma engel cesedimden.
Geçmişle bütün bağları kopmuş bugünüm ben.

Nisan 2002

[1] Seraser: Devamlı

BURDA DUR

Ya Muhammed "Sana ruh hakkında soru sorarlar. Deki: Ruh, Rabbim'in emrindedir. Size ancak az bir bilgi verilmiştir. (İsra, 85)

Allah'ım, sen bu sırrı açmadın Peygambere,
Herkes yordu bir yere.
Allah'ım, öz elçine demedinse sen bunu,
Ya biz nerden öğrenek ruhun ne olduğunu?
Deyirem belki senin
Yarattığın bendenin
Bu sırrı bilmesine ihtiyaç yok, lüzum yok?
Eğer bu böyle ise, benim başka sözüm yok.
Ama bir gerçek de var:
Dilini bilmediğim kuşları dinleyince,
Gözlere görünmeyen rüzgâr da inleyince
Uykumda öz inancım beni benden sorunca,
Hissim, fehmim, gümanım bana başka dünyadan
Bir şiir yazdırınca,
Yüreğim sızlayınca bir yanıklı nağmeden
Göze görünmeyeni görür, kulaklarımla
İşitilmez olanı işitirem, ben neden?
Asıl gerçek budur ki, burda eğlen, burda dur!
İnsan, insanlığında
Cismine yok, aklına ve ruhuna borçludur.

Ekim 2002